

ISSN 2544-8935

2 450155 709156

REDAKCJA
tel. 662 061 331**ODWIEDŹ NASZ PORTAL**RYPIN-**CRY**.PL**Bieżące informacje**
z regionu
pod Twoją ręką**GMINA RYPIN**Wyremontują
zabytkowy spichlerz

str. 2 - Aktualności

RYPIN

Zieleń wróci na plac

str. 4 - Aktualności

GMINA BRZUZE

Podwójne świętowanie

str. 6 - Aktualności

CZWARTEK

15 MAJA 2025

ISSN: 2544-8935

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 10/2025 (494)

CRY**DWUTYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Spalarnia odpadów – fakty, nie lęki

GMINA RYPIN ▶ W związku z planowaną budową instalacji do termicznej obróbki odpadów w Puszczy Miejskiej wśród mieszkańców pojawiło się wiele pytań, wątpliwości i obaw

To całkowicie zrozumiałe – wszyscy troszczymy się o zdrowie, środowisko i jakość życia w naszej okolicy. Warto jednak spojrzeć na ten projekt przez pryzmat faktów i doświadczeń innych krajów, a nie wyłącznie emocji.

Nowoczesne spalarnie odpadów, takie jak ta planowana w Puszczy Miejskiej, należą dziś do najlepiej zabezpieczonych

instalacji przemysłowych w Europie. Funkcjonują w oparciu o najostrzejsze normy Unii Europejskiej oraz tzw. konkluzje BAT (Best Available Techniques) – wytyczne określające najlepsze dostępne technologie w zakresie ochrony środowiska. Instalacje te wyposażone są w zaawansowane, wielostopniowe systemy oczyszczania spalin. Obejmują one m.in.: hermetyczne komory

spalania, zamknięty obieg powietrza, filtry workowe, skrubery, adsorbenty, neutralizatory gazów kwaśnych, a także systemy redukcji tlenków azotu (np. SNCR, SCR).

Dodatkowo każda spalarnia posiada ciągły monitoring emisji – dostępny w czasie rzeczywistym dla odpowiednich organów kontrolnych.

dokończenie na str. 4**Rypin**

Jechała bmw, mając 3 promile

Za kierownicę wsiadła pijana 48-latką, która miała w organizmie blisko 3 promile alkoholu. Grozi jej więzienie, utrata prawa jazdy i wysoka kara finansowa.

W środę (7.05) w godzinach wieczornych policjanci z wydziału ruchu drogowego jadąc ulicą Piłsudskiego w Rypinie, zauważyli pojazd bmw, który jechał środkiem jezdni, czym stwarzał zagrożenie w ruchu drogowym.

— Policjanci widząc tę niebezpieczną sytuację, natychmiast zareagowali i zatrzymali auto do kontroli. Gdy do niego podeszli, zobaczyli, że kierowcą jest kobieta i prawdopodobnie

jest nietrzeźwa. Badanie jej stanu trzeźwości wykazało blisko 3 promile alkoholu w organizmie. Była to 48-letnia mieszkanka gminy Rypin — podaje KPP Rypin.

Policjanci od razu uniemożliwili jej dalszą jazdę i zatrzymali prawo jazdy. Teraz kobieta za swój czyn odpowie przed sądem. Grozi jej wysoka kara finansowa oraz kara więzienia do 3 lat.

(ak)

REKLAMA

Gram
MARKET**OFERTA OBOWIĄZUJE W DNIACH:
LUB DO WYCZERPANIA ZAPASÓW****16-17.05.2025****TANIEJ
W GRAMIE**

Oferta obowiązuje wyłącznie w sklepach Gram Market w Rypinie.

**DOBRE
POLSKIE
PRODUKTY**

za kilogram

15⁹⁹**Karkówka wieprzowa
bez kości**

* dzienny limit zakupowy max. 3 kg

**1/2 LITRA PIWA ZAWIERA 25G
CZYSTEGO ALKOHOLU ETYLOWEGO**
**SPRZEDAŻ ALKOHOLU OSOBOM
DO LAT 18 JEST PRZESTĘPSTWEM****mieszaj
jak
lubisz****12+12**
za groszPiwo w butelkach
bezzwrotnych
* dzienny limit zakupowy max. 24 szt.

Wyremontują zabytkowy spichlerz

GMINA RYPIN ➤ W Rusinowie rozpoczynają się długo wyczekiwane prace remontowe w ramach projektu „Remont budynku spichlerza podworskiego wraz z rewitalizacją parku dworskiego”

Projekt ten ma na celu przywrócenie dawnej świetności jednego z najcenniejszych elementów lokalnej historii – spichlerza, który jest jedynym reliktem zabudowy folwarcznej w tej okolicy. Spichlerz w Rusinowie został wzniesiony prawdopodobnie w połowie XIX wieku. Jest to budynek murowany z cegły, osadzony na kamiennej podmurówce. Charakterystyczną cechą obiektu są szczyty w konstrukcji szkieletowej.

Budynek posiada dwie kondygnacje w części zasadniczej oraz dwie połacie dachu łamanego, co nadaje mu niepowtarzalny wygląd. Wewnątrz spichlerz podzielony jest na trzy równe części, a centralnym elementem konstrukcyjnym są schody, które łączą dwie kondygnacje. Jako jeden z ostatnich relikwów folwarku, spichlerz stanowi istotny punkt w historii Rusinowa. Pomimo upływu lat, jego architektura

zachowała wiele cennych cech, które stanowią świadectwo dawnego życia dworskiego w tej okolicy.

Spichlerz odzyska dawny blask. W ramach nadchodzących

prac remontowych, spichlerz przejdzie kompleksową rewitalizację. Wśród zaplanowanych działań znajdują się m.in.: izolacja i wzmocnienie fundamentów, naprawa szczytów elewacji, wymiana więźby dachowej i pokrycia

dachu. Prace te mają na celu zapewnienie trwałości i stabilności budynku na wiele lat oraz pozwolić na poprawienie bezpieczeństwa i ochronę przed wpływem warunków atmosferycznych.

Całkowity koszt inwestycji

wyniesie ponad 700 tys. zł. Gmina Rypin, aby zrealizować ten ambitny projekt, pozyskała dofinansowanie w wysokości 500 tys. zł z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Pozostałą kwotę, czyli 200 tys. zł, gmina sfinansuje ze środków własnych. To istotne wsparcie finansowe pozwoli na realizację projektu w pełnej okazałości, przy zachowaniu najwyższych standardów konserwatorskich. Zakończenie remontu spichlerza w Rusinowie będzie nie tylko ważnym krokiem w ochronie dziedzictwa kulturowego regionu, ale również przyciągnięciem turystów, którzy będą mogli podziwiać odnowiony zabytek i piękno okolicznej przyrody.

Inwestycja ta będzie także stanowić element większego planu rewitalizacji dziedzictwa historycznego w gminie Rypin, który pozwala na zachowanie lokalnych tradycji i tożsamości.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Boisko zyska nowe życie

Dobiegają końca prace przy modernizacji boiska piłkarskiego zespołu Grot Kowalki. Niebawem obiekt, który przeszedł gruntowną modernizację, będzie gotowy do użytku.

Inwestycja ta to część większego projektu rozwoju infrastruktury sportowej w gminie Rypin. Zakres prac obejmował szereg działań mających na celu poprawę jakości i funkcjonalności boiska. W ramach inwestycji przeprowadzono rekultywację istniejącej nawierzchni trawiastej, co pozwoli na zapewnienie lepszych warunków do gry. Zbudowano również system automatycznego nawadniania, co zapewni odpowiednią wilgotność murawy nawet w czasie suchych okresów.

Kolejnym ważnym elementem modernizacji było wyposażenie boiska w piłkochwyty o wysokości 6 metrów, które zwiększą bezpieczeństwo podczas rozgry-

wek, zapobiegając ucieczkom piłek poza teren obiektu. W ramach inwestycji powstała także trybuna dla 100 osób, co umożliwi większej liczbie kibiców śledzenie meczów. Dodatkowo zbudowano ciąg komunikacyjny w postaci chodnika, co poprawi dostępność obiektu.

Nowością na boisku jest również system oświetlenia, który zainstalowano przy użyciu 6 masztów o wysokości 18 metrów. Dzięki temu, mecze i treningi będą mogły odbywać się również po zmroku, co znacznie zwiększy funkcjonalność obiektu. Prace przy modernizacji boiska są realizowane w ramach zadania „Rozwój infrastruktury turystycz-

no-sportowej na terenie Gminy Rypin”.

Całkowity koszt inwestycji wyniesie 1,8 mln zł, z czego 1,4 mln zł pochodzi z dofinansowania uzyskanego przez Gminę Rypin w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. Po zakończeniu prac boisko Grot Kowalki będzie obiektem o podwyższonym standardzie, który z pewnością zadowolili zarówno zawodników, jak i kibiców. To kolejny krok w rozwoju infrastruktury sportowej gminy, który pozytywnie wpłynie na lokalną społeczność i przyczyni się do promocji aktywności fizycznej w regionie.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Wójt dziękował za pracę i pasję

W środę 7 maja, z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski spotkał się z dyrektorem Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowalkach Dorotą Grudzińską oraz pracownikami filii w Borzyminie i Sadłowie, Marleną Borkowską i Barbarą Filipską, by podziękować za ich pracę i zaangażowanie.

Spotkanie miało uroczysty charakter i było okazją do podsumowania dotychczasowych osiągnięć. Wójt wyraził wdzięczność za ich codzienną pracę oraz zaangażowanie w rozwój czytelnictwa i kultury na terenie gminy. Podkreślił, że dzięki ich wysiłkom biblioteki stają się miejscami otwartymi, integrującymi mieszkańców i wspierającymi lokalne inicjatywy.

– Dzięki państwa pracy biblioteki nie są już tylko miejscami z książkami, lecz przestrzenią dialogu, edukacji i wspólnoty. Życzę wie-

lu twórczych pomysłów i satysfakcji z realizowanych działań – powiedział wójt Tyburski.

W spotkaniu uczestniczyły również skarbnik gminy Agnieszka Kiepińska oraz inspektor ds. promocji i komunikacji społecznej Marzena Zdrojewska, które także przekazały swoje wyrazy uznania i życzenia dalszych sukcesów. Dzień Bibliotekarza i Bibliotek stał się okazją do podkreślenia roli bibliotek jako ważnych ośrodków życia kulturalnego i społecznego w gminie Rypin.

(AdWo), fot. nadesłane

Narada przy owalnym stole

POWIAT ▶ Gdy rozmowy dotyczą dróg to sprawa staje się poważna, gdyż w grę wchodzi duże pieniądze. Małe samorządy robią wiele, aby pozyskać dofinansowanie na drogi gminne i powiatowe oraz naciskają na remonty tras będących w gestii województwa

W piątek 9 maja delegacja samorządowców z naszego powiatu w składzie m.in.: starosta Jarosław Sochacki, wójt gminy Brzuze Jan Koprowski, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski i przedstawiciele Urzędu Miasta udała się do Torunia na spotkanie z dyrektorem Departamentu Infrastruktury Drogowej Łukaszem Kościelskim, aby omówić realizację kilku inwestycji drogowych, na które czekają mieszkańcy miasta i powiatu.

Na program modernizacji dróg wojewódzkich na najbliższe lata Urząd Marszałkowski w Toruniu przeznaczył ponad 2 miliardy złotych. Na tę kwotę składają się środki unijne, rządowe i z zasobów województwa.

Podczas piątkowego spotkania rozmawiano o budowie ronda na skrzyżowaniu ulic Toruńska, Kościuszki, Mleczarska, Piaski w Rypinie, na które z utęsknieniem czekają kierowcy ryzykujący życiem i zdrowiem wjeżdżając do miasta od strony Rusinowa. Również bezpieczeństwo użytkowników

ków dróg zdecydowanie poprawiają ścieżki rowerowe. O nich również dyskutowano. Mają być wybudowane zapowiadane od dłuższego czasu na szlakach Rypin-Ostrowite i Rypin-Osiek.

Kolejne rozmowy dotyczyły

modernizacji dróg wojewódzkiej nr 557 na odcinku Kobrzyniec – Janiszewo oraz przebudowy drogi wojewódzkiej nr 560 na odcinku Dylewo – Zakrocz, które zyskają nową nawierzchnię, pobocza, lepsze odwodnienie i oznakowa-

nie.

Latem rozpoczną się prace mające na celu doświetlenie przejść dla pieszych w naszym powiecie. Nowe lampy zostaną zamontowane w Dobrem, Ostrowitem i Rypinie przy drodze

wojewódzkiej nr 534 oraz w Mariankach, Starorypinie, Rypinie, Dylewie, Zakroczu i Urszulewie przy drodze nr 560.

Co słyszać w sprawie obwodnicy Rypina?

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy pracuje nad dokumentacją i uzyskaniem decyzji niezbędnych do budowy obwodnicy Rypina. Ominie ona od wschodu miasto i połączy drogi wojewódzkie nr 560 i 563. Wybrany został wariant trasy najbardziej odsunięty od Rypina omijający Zakrocz i Dylewo. ZDW czeka na wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji. Samorząd województwa pozyskał na budowę obwodnicy środki centralne z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 60 mln zł. Inwestycja o wartości 100 mln zł ma być realizowana w partnerstwie z Rypinem, gminą Rypin i powiatem rypińskim.

(jd)

fot. Powiat Rypiński

Powiat

Ponownie kasa dla pozarządówek

Starostwo Powiatowe w Rypinie sukcesywnie wspiera finansowo organizacje pozarządowe w ich przedsięwzięciach adresowanych do mieszkańców.

W czwartek 8 maja starosta Jarosław Sochacki i wicestarostka Monika Kalinowska podpisali umowę z przedstawicielami organizacji trzeciego sektora w ramach konkursu na realizację zadań z zakresu kultury, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej oraz bezpiecznego wypoczynku nad wodą. Są to już kolejne umowy, wcześniejsze były podpisane w marcu.

Dotacje w dziedzinie kultury trafiły do Klubu Seniora Wrzosa w Rypinie na kupno strojów dla zespołu wokalnego; Stowarzyszenia Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku w Rypinie na realizację przedsięwzięcia „Śladami przeszłości – pałace, dwory, dworki powiatu rypińskiego” i rypińskiego hufca Związku Harcerstwa Polskiego na organizację Festiwalu Piosenki Harcerskiej

„Słoneczna Nuta 2025”.

W zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej wsparcie otrzymali: Rodzinny Ogród Działkowy „Jedność” w Rypinie na działanie „Eko działka, eko ogród” – 3 tys. złotych i rypiński hufiec ZHP na projekt „Lubimy przyrodę, oszczędzamy wodę, segregujemy odpady” – 6 tysięcy złotych.

(jd)

OGŁOSZENIE

KURCZAKI Z RUŻA

Wiejskie brojlery

SPRZEDAŻ

od 19.05 do 24.05, w godzinach: 09:00 - 17:00

ZAPRASZAMY

BURKWICZ - Ruże 13

606-110-483 / 54 280 19 22

Gmina Rogowo

Podziękowali bibliotekarkom

Spotkanie z okazji dnia bibliotek było okazją do podziękowań oraz przedstawienia planów remontu księżnicy w Rogowie.

Z okazji obchodzonego 8 maja Ogólnopolskiego Dnia Bibliotekarza i Bibliotek wójt gminy Rogowo Zbigniew Zgórzyński, skarbnik Elżbieta Motylewska oraz sekretarz Anna Ostrowska spotkali się z bibliotekarkami z Gminnej Biblioteki Publicznej w Rogowie: Marzeną Świeżawską – dyrektorką Gminnej Biblioteki Publicznej w Rogowie, Martą Czachorowską, Mariolą Trymers – pracownicami biblioteki oraz Ewą Kaślewicz i Mariolą Gujską – emerytowanymi

mi bibliotekarkami, a także Iwoną Głowacką – księgową bibliotek.

Samorządowcy życzyli paniom radości oraz sukcesów w pracy i w życiu prywatnym. Wójt podkreślił ogromne znaczenie funkcjonowania bibliotek na terenie gminy, a przede wszystkim skierował podziękowania do pań za zaangażowanie w promowanie czytelnictwa. Opowiedział także o planowanym remoncie budynku biblioteki w Rogowie.

(ak), fot. nadesłane

Zieleń wróci na plac

RYPIN ▶ Jeszcze 10 lat temu nie istniał plac przy ul. Nowy Rynek w Rypinie, tylko skwerek. Wprawdzie trochę zaniedbany, lecz mimo tego był miejscem odpoczynku mieszkańców okolicznych bloków i uczniów Chełmickiego

Skwerek został zlikwidowany, drzewa i krzewy wycięto, a zamiast trawy pojawiły się betonowe płyty i granitowy bruk. Tym samym Rypin wpisał się w panującą wówczas

w naszym kraju powszechną modę na „betonozę”. Jak widać, czasem lepiej pozostać tradycjonalistą niż ślepo podążać za nowinkami.

Mieszkańcy okolicznych bu-

dynków nie wpadli w zachwyt nad zmianami. Wcale im się nie spodobał czysty pusty plac, za to narzekali, że latem panuje tam niemiłosierny upał, nie ma drzew, pod którymi można byłoby znaleźć schronienie, nie ma gdzie z dzieckiem pójść na spacer, ani usiąść na ławeczce i koić oczy zielenią, będąc osłoniętym rozłożystymi drzewami od słońca.

Po 10 latach przyszedł czas na zmiany. Zieleń powróci na plac przy ul. Nowy Rynek. Może nie w takiej ilości, jak wcześniej, ale zawsze. Jeszcze tego lata powstanie tam miejsce, gdzie będzie można odetchnąć w otoczeniu kwitnących krzewów i soczystości zielonych drzew, a przede wszystkim patrząc na wodę tryskającą z fontanny, którą magistrat

zbudował w ubiegłym roku.

Również w 2024 na placu ustawiono 20 ławek o stalowej konstrukcji z siedziskami i oparciami z drewnianych desek, w tym dwie typu bujak i jedną z instalacją solarną, dzięki czemu można na niej naładować smartfon czy inne urządzenie. Pojawiły się też nowe kosze na śmieci. Wykonawcą zadania była Ewa Kamińska Firma Handlowo-Usługowa z Rypina. Na to przedsięwzięcie uzyskano dofinansowanie unijne z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w wysokości prawie 56 tys. zł.

Już na początku lata plac przy Nowym Rynku zamieni się w plac budowy. 523,5 m² nawierzchni betonowo-kamiennej zostanie roze-

brane, będzie też zdjęta podsypka piaskowo-cementowa oraz 25-centymetrowa warstwa kruszywa. Odkryta warstwa ziemi zostanie wybrana na głębokość około metra i zastąpiona nową, żyzną. Następnie na części tego obszaru ponownie zostanie położona kostka betonowo-kamienna, która zajmie 130 m².

Na uwolnionych od kamienia i betonu fragmentach placu o powierzchni 393,5 m² zostaną posadzone 33 drzewa oraz 2 110 sztuk krzewów i bylin. W sumie znajdzie się tam duża różnorodność gatunków, bo aż 54. Będzie też rozproszona automatyczne nawodnienie, dzięki czemu nowym roślinom susza nie zaszkodzi.

Tekst i fot. (jd)

Powiat

Awanse i medale dla strażaków

W czwartę 8 maja na dziedzińcu Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie odbył się uroczysty apel z okazji Dnia Strażaka. Druhom wręczono odznaczenia oraz przyznano awanse na wyższe stopnie i stanowiska.

Nie tylko strażacy zostali tego dnia uhonorowani. Z okazji jubileuszu 30-lecia Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego wręczono staroście, burmistrzowi, wójtom, ale też dowódcy jednostki ratowniczo-gaśniczej w Rypinie oraz prezesom OSP okolicznościowe medale i dyplomy będące wyrazem uznania i podziękowania za wkład w rozwój i umacnianie struktury KSRC.

W swoich przemówieniach goście przybyli na wydarzenie podkreślali rolę strażaków w ochronie życia, zdrowia i mienia mieszkańców powiatu rypińskiego, a także wyrazili wdzięczność i uznanie za ich codzienne zaangażowanie, odwagę i gotowość do niesienia pomocy w każdej sytuacji.

Odznaczeni

Srebrną odznaką Zasłużony dla Ochrony Przeciwpowodziowej otrzymał st. ogn. Andrzej Szrull. Odznakę św. Floriana „Za zasługi dla Społeczności Lokalnej” otrzymali: asp.

sztab. Rafał Pankowski i mł. asp. Marcin Muranowski. Brązowym medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa” odznaczony został st. str. Piotr Orędownski. Odznakę „Wzorowego Strażaka” otrzymał asp. Michał Romanowski.

Awansowani

Komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie brygadier Dariusz Łęgosz otrzymał stopień starszego brygadiera. Akt nadania zostanie przekazany awansowanemu podczas wojewódzkich obchodów Dnia Strażaka w Chełmnie. Stopień kapitana otrzymał mł. Kpt. Jarosław Biezuński. Stopień aspiranta otrzymał mł. asp. Michał Romanowski. Na stopień starszego ogniomistrza awansował ogn. Artur Kurowski. Stopień młodszego ogniomistrza otrzymał st. sek. Arkadiusz Kaniewski. Na stopień starszego strażaka awansowali: str. Mikołaj Kępcowski, str. Paweł Stachewicz, Patryk Woźnicki.

Mianowani

Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie z dniem 16 maja 2025 roku mianował na stanowisko młodszego ratownika-kierowcy st. str. Bartosza Kiełpińskiego oraz st. str. Patryka Mikuckiego. Na stanowisko młodszego ratownika został mianowany st. str. Tomasz Kalich. Dodatkowo podczas uroczystości nagrodę finansową kujawsko-pomorskiego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Rafała Świechowicza otrzymał st. str. Kamil Jaworski.

Uroczysty apel zaszczycili: Paweł Zgórzyński – radny sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego, st. bryg. Rafał Świechowicz – komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, starosta Jarosław Sochacki, sekretarz miasta Sławomir Kryszczuk, emerytowani strażacy, kler, samorządowcy, przedstawiciele służb mundurowych, instytucji i firm.

(jd), fot. PSP

Gmina Rypin

Spalarnia odpadów...

dokończenie ze str. 1

Co istotne, spalarnie to jedyny typ instalacji przemysłowych, które stosują systemy całkowitego wychwytywania dioksyn, furanów i metali ciężkich. Dzięki zastosowaniu aktywnego węgla i filtrów skuteczność odpylania sięga aż 99,98%. Efekt? Emisje z nowoczesnej spalarni są nie tylko znacznie poniżej dopuszczalnych norm, ale często niższe niż z tradycyjnych domowych pieców grzewczych. Dla porównania – planowana instalacja w Puszczy Miejskiej będzie emitować tyle co... dwa domy jednorodzinne opalone węglem.

Szczegółowe korzyści

Spalarnie stanowią istotny element zrównoważonej gospodarki odpadami – nieszkodliwiają śmieci, które w przeciwnym razie mogłyby trafić na nielegalne wysypiska, przedostać się do gleby lub wód gruntowych, bądź być spalane w domowych piecach bez żadnych zabezpieczeń. Co więcej, odzyskiwana w procesie energia cieplna może zasilать lokalne sieci ciepłownicze, ograniczając emisję CO₂ w porównaniu do długodystansowego transportu odpadów lub ich wieloletniego magazynowania. Nie jest to rozwiązanie teoretyczne – przeciwnie, to praktyka znana i z powodzeniem stosowana od lat w wielu krajach europejskich.

W Szwajcarii spalarnie funkcjonują w centrach miast i są traktowane jako element proekologicznej infrastruktury. W Niemczech wiele z nich zlokalizowanych jest przy osiedlach mieszkaniowych i dostarcza lokalne ciepło. W Szwecji ponad połowa odpadów prze-

kształcana jest w energię, a kraj importuje odpady z zagranicy, by w pełni wykorzystać możliwości własnych instalacji. W Polsce nowoczesne spalarnie działają m.in. w Bydgoszczy – w bezpośrednim sąsiedztwie szpitala onkologicznego – a także w Płocku i pobliskiej Olszowie.

Oprócz oczywistych korzyści środowiskowych tego typu inwestycje przynoszą także wymierne profity dla lokalnych społeczności. Powstają nowe miejsca pracy – zarówno w samej instalacji, jak i w sektorach powiązanych, takich jak logistyka, laboratoria, ochrona środowiska czy utrzymanie ruchu. Gmina zyskuje wpływy z podatków i opłat środowiskowych, a mieszkańcy – dostęp do edukacji i przejrzystej informacji. Wiele spalarni prowadzi działania informacyjne, organizuje wycieczki edukacyjne i udostępnia dane o emisjach w czasie rzeczywistym, co sprzyja budowie zaufania społecznego i świadomemu podejściu do tematu gospodarki odpadami.

Sprawdzona technologia, nie eksperyment

Budowa instalacji do termicznej obróbki odpadów w Puszczy Miejskiej nie oznacza zagrożenia. Wręcz przeciwnie – to odpowiedź na realne problemy: dzikie wysypiska, nielegalne spalanie odpadów oraz brak nowoczesnych i bezpiecznych źródeł energii. Zamiast obawiać się nieznanego, warto zaufać faktom oraz sprawdzonym rozwiązaniom technologicznym, które od dekad służą mieszkańcom w krajach o najwyższych standardach ochrony środowiska.

(AdWo)

OSP Sadłowo ma już 115 lat

GMINA RYPIN ▶ W sobotę 3 maja w Sadłowie odbyły się gminne obchody Dnia Strażaka, w których wzięli udział liczni zaproszeni goście, strażacy oraz mieszkańcy wsi i okolic

W uroczystości uczestniczyli m.in. Zbigniew Sosnowski – poseł na Sejm RP, wójt gminy Rypin – Janusz Tyburski, st. bryg. Dariusz Łęgosz – komendant Powiatowy PSP w Rypinie, Paweł Zgórzyński – radny sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego, Mariusz Sztuczka – członek Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Toruniu, ks. kan. Wojciech Zaleskiewicz – proboszcz parafii w Sadłowie, Marek Paweł Śmiechewicz – przewodniczący Rady Gminy Rypin.

Obchody rozpoczęły się od przemarszu strażaków z placu przed remizą OSP w Sadłowie do kościoła pw. św. Jana Chrzciciela, gdzie odprawiona została msza święta w intencji druhów. Po nabożeństwie uczestnicy przeszli na plac przed budynkiem OSP, gdzie odbył się apel. Podczas uroczystości dh Rafał Oręadowski – komendant Gminny ZOSP RP w Rypinie złożył meldunek o gotowości

do rozpoczęcia ceremonii. Następnie dh Tomasz Jezierski, prezes ZOG ZOSP RP w Rypinie, podziękował strażakom za ich trud i poświęcenie w akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz za udział w uroczystościach państwowych i kościelnych.

W ramach obchodów wręczono

liczne odznaczenia. Brązowe medale „Za zasługi dla pożarnictwa” otrzymali strażacy z OSP Sadłowo oraz innych jednostek, m.in. dh Grzegorz Czachorowski, dh Michał Moliński, dh Tomasz Wiśniewski, a także dh Kamil Jaworski. „Odznaką „Strażak wzorowy” wyróżniono dh Marka

Pawła Śmiechewicza, dh Mateusza Parulskiego i dh Mateusza Sarnowskiego. Z kolei strażacy, którzy służyli przez długie lata, otrzymali odznakę „Za wysługę lat” – w tym dh Tadeusz Pawłowski i dh Włodzimierz Lewandowski, którzy zostali odznaczeni za 65 lat służby.

Wręczenia odznaczeń dokonali: dh Zbigniew Sosnowski, dh Paweł Zgórzyński, st. bryg. Dariusz Łęgosz oraz wójt gminy Rypin Janusz Tyburski. Po ceremonii wręczenia odznaczeń, podziękowania i słowa uznania do strażaków skierowali: dh Zbigniew Sosnowski, dh Paweł Zgórzyński, st. bryg. Dariusz Łęgosz oraz wójt Janusz Tyburski, którzy podkreślili ogromne znaczenie pracy strażaków na rzecz bezpieczeństwa lokalnej społeczności.

Uroczystość miała także szczególny wymiar, ponieważ z okazji 115-lecia istnienia OSP w Sadłowie jednostka otrzymała okolicznościową płaskorzeźbę św. Floriana – patrona strażaków. Obchody Dnia Strażaka w Sadłowie były wyjątkowym momentem, pełnym wdzięczności i uznania dla strażaków, którzy na co dzień oddają swoje życie i czas dla dobra innych.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin/Rogowo

Dialog z posłanką

W poniedziałkowe popołudnie 5 maja poseł Anna Gembicka – parlamentarzystka z naszego regionu i była wiceminister rolnictwa – odwiedziła mieszkańców gmin Rypin i Rogowo.

Otwarte spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności. W trakcie rozmów poruszono wiele istotnych tematów dotyczących codziennego życia mieszkańców wsi i małych miast. Poseł Gembicka mówiła o wyzwaniach, przed jakimi stoi rolnictwo, a także o konieczności wspierania lokalnych społeczności, takich jak Ochotnicze

Straże Pożarne, Koła Gospodyń Wiejskich czy samorządy, które – jak podkreśliła – w czasie rządów Prawa i Sprawiedliwości mogły liczyć na konkretne wsparcie finansowe i realizację wielu ważnych inwestycji.

W swojej wypowiedzi parlamentarzystka nie szczędziła krytyki obecnym władzom, zarzucając im brak realizacji obietnic wyborczych i skupie-

nie się na walce z opozycją, zamiast na rozwiązywaniu realnych problemów obywateli. Na zakończenie spotkania uczestnicy mieli możliwość zadania pytań i wyrażenia swoich opinii. Wydarzenie pokazało, że potrzeba bezpośredniego dialogu z mieszkańcami jest wciąż bardzo duża.

(AdWo), fot. nadesłane

Rypin

Przy muzyce o polityce

W poniedziałkowe popołudnie 5 maja mieszkańcy Rypina i okolic mieli okazję spotkać się z posłem Prawa i Sprawiedliwości oraz byłym wiceministrem sprawiedliwości Michałem Wójcikiem.

Wydarzenie odbyło się w Centrum Aktywności Społecznej „Katolik” i przyciągnęło liczne grono zainteresowanych mieszkańców. Spotkanie było okazją do rozmów o bieżącej sytuacji w kraju, a także o nadchodzących wyborach prezydenckich. Michał Wójcik poruszył kluczowe kwestie związane z gospodarką, polityką społeczną oraz stanem wymiaru sprawiedliwości. Nie zabrakło również tematu nielegalnej migracji, który wzbudził spore zainteresowanie publiczności. Zgromadzeni uczestnicy zadawali wiele pytań, często wyrażając swoje niezadowolenie z obecnej

sytuacji w kraju.

Poseł Wójcik starał się wyczerpująco odpowiadać na wszelkie wątpliwości, prezentując jednocześnie stanowisko PiS w najważniejszych sprawach. Spotkanie przebiegło w przyjaznej atmosferze, a jego niespodzianką był krótki występ artystyczny samego posła, który zaprezentował kilka utworów muzycznych, czym pozytywnie zaskoczył uczestników. W wydarzeniu wzięła udział również poseł Joanna Borowiak, dobrze znana mieszkańcom regionu, która aktywnie uczestniczyła w rozmowach z obecnymi.

(AdWo), fot. nadesłane

Podwójne świętowanie

GMINA BRZUZE ➤ Dziewiętnaście lat po pierwszym rozbiórze Polski i dwa lata przed drugim 3 maja 1791 roku została uchwalona konstytucja, uznawana za pierwszą w Europie. Obecnie to święto narodowe ustanowione ponownie w 1990 roku. Z kolei 4 maja celebrowany jest Międzynarodowy Dzień Strażaka, w naszym kraju oficjalnie od 2002 roku

W gminie Brzuze Święto Narodowe Trzeciego Maja oraz Dzień Strażaka obchodzono jednego dnia. W sobotę 3 maja w Domu Kultury Osada w Ostrowitem miała miejsce uroczystość uświetniona patriotyczną akademią w wykonaniu uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ostrowitem.

Obchody obu świąt rozpoczęła msza w intencji ojczyzny odprawiona przez ks. kan. Zbigniewa Morawskiego w kościele św. Stanisława Kostki. Złożono również kwiaty pod tablicą upamiętniającą ofiary hitlerowskich oprawców z czasów II wojny światowej.

W programie przygotowaniem przez nauczycieli: Monikę Stalmirską i Piotra Bodenszaca wystąpił szkolny chór śpiewający patriotyczne pieśni oraz uczniowie z przedstawieniem „To Polska”.

– Tradycyjnie gmina Brzu-

ze organizuje obchody święta Konstytucji 3 maja z udziałem mieszkańców i przedstawicieli samorządu. Dziękuję nauczycielom i uczniom za przygotowanie okolicznościowego programu. Dzieci i młodzież zaprezentowali w nim nie tylko

swoje umiejętności, ale i patriotyczną postawę. Oprócz śpiewu, tańca, recytacji uwagę obecnych zwróciły układy choreograficzne z barwami narodowymi. Ważne jest, by najmłodsze pokolenie poznawało okoliczności, w których powstała nasza pierwsza

konstytucja i jakie miała znaczenie w dążeniu do budowy sprawiedliwego społeczeństwa. Jak była bezwzględnie zwalczana, jak stała się częścią naszej tożsamości narodowej, aby kolejnym pokoleniom pomóc podtrzymywać dążenia do nie-

podległości i budowy sprawiedliwego społeczeństwa. Istotne jest, by konstytucja zawsze była fundamentem porządku prawnego i gwarantem przestrzegania praw obywatelskich – powiedział wójt Jan Koprowski.

W obchodach obu świąt uczestniczyli mieszkańcy gminy, radni, sołtysi, kierownicy i pracownicy jednostek organizacyjnych, dyrektorzy szkół, przedstawiciele organizacji pozarządowych, firm i instytucji, pracownicy samorządu oraz goście. W uroczystości wzięły udział delegacje z jednostek OSP w Dobrem, Giżynku, Gulbinach, Okoninie, Ostrowitem i Żałem. Podziękowania, gratulacje i życzenia z okazji dnia patrona strażaków św. Floriana złożył druhowi i druhom wójt Jan Koprowski.

Tekst i fot. (jd)

WIĘCEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Gmina Brzuze

Doroczne zebranie strażaków

W Brzuzem odbyło się walne zebranie sprawozdawcze Zarządu Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP.

Spotkanie było okazją do podsumowania działalności jednostek OSP z Dobrego, Giżynka, Gulbin, Okonina, Ostrowitego, Trąbina i Żałego za rok 2024. Omówiono sprawy bieżące, kwestie związane ze szkoleniami, działalnością statutową oraz gospodarczą poszczególnych jednostek, przyjęto program na bieżący rok.

Obrady poprowadził prezes ZOG ZOSP RP w Brzuzem, druh Ryszard Kaźmierkiewicz. Wśród

zaproszonych gości znaleźli się m.in. zastępca komendanta powiatowego PSP w Rypinie kpt. Marcin Czarnecki, wiceprezes zarządu oddziału powiatowego druh Grzegorz Dzierżyński, komendant gminny druh Mariusz Błaszczkowski, pracownicy, samorządowi, radni Krzysztof Budziński i Krzysztof Malinowski oraz wójt Jan Koprowski.

(ak)
fot. nadesłane

Wybrali najpiękniejsze palmy

GMINA BRZUZE ➤ W gminie Brzuze od 2002 roku organizowany jest Gminny Konkurs Palm Wielkanocnych. 13 kwietnia w Niedzielę Palmową w Żałem przeszła procesja wiernych niosących własnoręcznie wykonane symbole odradzającego się życia. Wśród nich byli uczestnicy konkursu

Podczas mszy świętej odprawionej w kościele św. Anny ksiądz proboszcz Dariusz Załęcki palmy i palemki poświęcił. Wiele z nich imponowało wielkością, pomysłowością i kunsztem. Uwite z kolorowych gałązek, ozdobione wstążkami, i kwiatami z bibuły, bukszpanem, ziołami, wierzbowymi gałązkami wzbudzały podziw uczestników uroczystości. Do tegorocznej edycji gminnego konkursu zgłoszono ponad

trzydzieści palm, które różniły się formą, wielkością i techniką wykonania. Wzięły w nim udział koła gospodyń wiejskich, sołectwa, jednostki ochotniczych straży pożarnych i Klub Seniora Przysań. Palmy zaprezentowali również uczniowie ze wszystkich szkół z terenu gminy Brzuze.

– Dzięki konkursowi utrwala się więzi mieszkańców z tradycją i kulturą, religią i obrzędami świątecznymi,

a także wzmacniane jest poczucie piękna i estetyki wśród dzieci, młodzieży i dorosłych – podkreśla Agnieszka Krauz z Urzędu Gminy Brzuze.

W piątek 9 maja w Domu Kultury Osada w Ostrowitem komisja konkursowa w składzie: Agata Ciechanowska, Stanisław Motylewski, Anna Szabat i ks. Dariusz Załęcki wyłonili zwycięzców i wręczyli im nagrody.

Laureaci XII Gminnego Konkursu Palm Wielkanoc-

nych.

Przedszkolaki: I miejsce – oddział przedszkolny SP w Trąbinie; II miejsce – oddziały przedszkolny SP w Radzynie; III miejsce – oddział przedszkolny SP w Ugoszczu. Uczniowie szkół podstawowych: I miejsce – klasa III SP w Trąbinie oraz klasy I-III SP w Radzynie; II miejsce – klasa V Zespołu Szkółno-Przedszkolnego w Ostrowitem oraz klasa VII SP w Ugoszczu; III miejsce – klasa VIII SP w Ra-

dzynku.

Dorośli: I miejsce – KGW Radzynek oraz KGW, OSP i sołectwo Giżynek; II miejsce – KGW i sołectwo Brzuze oraz Klub Seniora Przysań; III miejsce – KGW i sołectwo Ugoszcz oraz KGW i sołectwo Łączonek. Wyróżnienie – KGW i sołectwo Dobre oraz KGW i sołectwo Żałe.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Brzuze

Sezon motocyklowy rozpoczęty

W niedzielę 27 kwietnia w kościele pw. św. Anny w Żałem odbyła się uroczysta msza święta, która oficjalnie zainaugurowała sezon motocyklowy 2025.

Wydarzenie zgromadziło liczne grono motocyklistów i sympatyków jednośladów, którzy nie tylko modlili się o bezpieczną jazdę w nadchodzących miesiącach, ale także – tradycyjnie – włączyli się w działania charytatywne. Tegoroczna zbiórka podczas nabożeństwa miała wyjątkowy cel. Pomoc została skierowana do 2-letniego Wojtusia, dzielnego chłopca walczącego z ciężką chorobą – nowotworem nadnercza, neuroblastomą.

Wzruszająca historia dziecka poruszyła serca zgromadzonych, którzy chętnie wspierali akcję. Po zakończonej mszy świętej proboszcz parafii św. Anny w Żałem ks. Da-

riusz Załęcki, dokonał tradycyjnego poświęcenia motocykli. Następnie uczestnicy wydarzenia wyruszyli w widowiskowej paradzie ulicami Rypina. Kolumna motocyklistów przyciągała uwagę mieszkańców i symbolizowała jedność środowiska pasjonatów dwóch kółek. Finał wydarzenia miał miejsce na terenie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu, gdzie na wszystkich czekał wspólny grill i okazja do integracji.

Dzięki hojności uczestników udało się zebrać niemal 3 tysiące złotych na leczenie Wojtusia. Organizatorzy przypominają, że zbiórka

nadal trwa – osoby, które nie mogły być obecne, wciąż mogą dorzucić swoją cegiełkę, wpłacając datkę na numer konta: 81 1020 5024 0000 1202 0105 0038. Wydarzenie nie mogłoby się odbyć bez wsparcia lokalnych służb – niezawodni druhowie z OSP Nadroże oraz OSP Żałe tradycyjnie zadbały o bezpieczeństwo i sprawny przebieg całego dnia. Rozpoczęcie sezonu motocyklowego w Żałem to już piękna tradycja, która łączy pasję, modlitwę i dobroczynność. Tegoroczna edycja po raz kolejny pokazała, że środowisko motocyklistów ma wielkie serca i nie pozostaje obojętne na los potrzebujących.

(AdWo), fot. nadesłane

Świętowali strażacy-ochotnicy

GMINA ROGOWO ▶ W niedzielę 4 maja br. strażacka społeczność gminy Rogowo przeżywała uroczystość z okazji Dnia Strażaka

Uroczystość rozpoczęła się mszą św. ku czci św. Floriana – patrona strażaków. Następnie poczty sztandarowe, delegacje OSP i goście udali się na cmentarz, by tam przed tablicą poświęconą zmarłym druhom złożyć kwiaty i zapalić znicze. W intencji strażaków odmówiono modlitwę. Dalsza część wydarzenia zorganizowana została na terenie Wiejskiego Ośrodka Kultury w Rogowie.

Dowódca uroczystości druh Bogusław Nurkowski złożył meldunek prezesowi Zarządu Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Rogowie druhowi Marcinowi Muranowskiemu.

Wszystkich zgromadzonych powitał dh Krzysztof Jastrzębski. Wśród obecnych byli: ks. kan. Andrzej Pieńdyk, ks. Paweł Szymański, Paweł Zgórzyński – radny sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego, Zbigniew Zgórzyński – wójt gminy Rogowo, bryg. Cezary Nowiński – dowódca Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie, Ziemowit Kłosowski – wiceprzewodniczący Rady Powiatu w Rypinie, radni Gminy

Rogowo, druhni i druhowie strażacy z jednostek OSP z terenu gminy, sołtysi oraz mieszkańcy gminy Rogowo.

Prezes Zarządu Oddziału Gminnego dh Marcin Muranowski podziękował za zorganizowanie tego święta, a przede wszystkim za działalność druhów na rzecz społeczeństwa. Spotkanie było okazją do wręczenia medali i odznaczeń.

Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP nadało Srebrny Medal za Zasługi dla Pożarnictwa dla: druha Wojciecha Linowskiego, druha Marka Witkowskiego i druha Bartłomieja Cieplińskiego.

Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP nadało

Brązowy Medal za Zasługi dla Pożarnictwa dla: druha Radosława Wysockiego, druha Rafała Krzywosińskiego oraz druha Krzysztofa Muranowskiego.

Prezydium Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP nadało Odznakę Strażaka Wzorowego dla Pożarnictwa dla: druha Łukasza Czaplińskiego, druha Jakuba Frisztyga, druha Daniela Wilczyńskiego, druha Jarosława Krzywosińskiego, druha Cezarego Gołębińskiego.

W trakcie uroczystości przekazano przedstawicielom jednostki OSP w Starym Kobryńcu decyzję Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o włączeniu tejże jednostki do krajowego systemu ratowniczo-

gaśniczego.

Wójt Zbigniew Zgórzyński, radny sejmiku Paweł Zgórzyński oraz bryg. Cezary Nowiński pogratulowali odznaczonym, a także podkreślali szczególnie zaangażowanie druhów w wykonywanie misji OSP.

Na terenie gminy działa 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Są to zespoły działające na co dzień w swoich miejscowościach, gotowe nieść pomoc mieszkańcom oraz wspierać większe akcje ratownicze – także poza granicami gminy, gdy zajdzie taka potrzeba: OSP Rogowo, OSP Stary Kobrzyniec, OSP Pręciki, OSP Nadroż, OSP Świeżawy, OSP Rogówko, OSP Rojewo, OSP Lasoty, OSP Borowo, OSP

Sosnowo.

Dwie jednostki odgrywają szczególną rolę: OSP Rogowo – działa w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG), OSP Stary Kobrzyniec – w dniu 1 maja 2024 roku została włączona do KSRG, co zwiększa jej możliwości operacyjne i poziom gotowości do działań w szerszym zakresie.

W 2024 roku zastępy OSP z terenu gminy interweniowały 147 razy, w tym: 15 razy podczas pożarów, 132 razy przy miejscowych zagrożeniach.

Jednostki OSP dysponują własną infrastrukturą lokalową oraz 4 samochodami bojowymi. Poza działaniami ratowniczo-gaśniczymi, prowadzą także działania prewencyjne – organizują pokazy dla uczniów szkół podstawowych oraz biorą udział w gminnych zawodach sportowo-pożarniczych. OSP uczestniczyły również w ćwiczeniach zewnętrznych – zarówno tych organizowanych przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie, jak i we własnych wewnętrznych szkoleniach i manewrach.

(artykuł sponsorowany)

DWUTYGODNIK REGIONALNY

ROZRYWKA: str. 20-21

CZWARTEK 15.05.2025 r.

KALENDARIUM: str. 24

Patronacka wyprawa do stolicy więcej na str. 12

Czterysta tysięcy kilometrów przejadą jeszcze w tym roku dodatkowe pociągi, które w czerwcu wyjadą na tory w naszym regionie po tzw. śródrocznej korekcie rozkładu jazdy

Zmiany są odpowiedzią samorządu województwa, który jest organizatorem pasażerskich przewozów kolejowych w Kujawsko-Pomorskiem, na postulat mieszkańców. – Z nowych połączeń skorzystają pasażerowie na niezelektryfikowanych liniach obsługiwanych przez spółkę Arriva – poinformował na konferencji prasowej marszałek Piotr Całbecki. W spotkaniu z dziennikarzami uczestniczyli również wicemarszałek województwa Aneta Jędrzejewska i przedstawiciele przewoźnika.

– Uruchamiamy trzydzieści siedem nowych regularnych regionalnych połączeń kolejowych. Mamy ciekawą i bogatą ofertę połączeń dostosowaną do potrzeb podróżnych. Samorząd województwa utrzymuje ponad trzysta połączeń dziennie. Dzięki dobrej współpracy z przewoźnikami udaje nam się krok po kroku budować coraz lepszą sieć połączeń kolejowych – podkreślił marszałek Piotr

Całbecki.

W czerwcu samorząd województwa uruchomi nowe połączenia między innymi na Hel oraz do Bydgoszczy, Grudziądza, Lipna, Chełmży (powiat toruński), Skępego (powiat lipnowski) i Tlenia (powiat świecki). Dodatkowe pociągi przejadą do końca roku 430 tysięcy kilometrów, koszt uruchomienia nowych regionalnych kursów to 12,5 mln złotych.

19 czerwca ze stacji Bydgoszcz Główna wyjedzie pierwszy sezonowy bezpośredni codzienny pociąg na Hel, zatrzymujący się w popularnych kurortach na Półwyspie Helskim oraz na stacjach kolejowych Trójmiasta. Z połączenia skorzystają też mieszkańcy Grudziądza, których na przesiadkę w Laskowicach Pomorskich dowie-

REGION

Od czerwca 37 nowych połączeń kolejowych

zie dodatkowy pociąg. Nowością letniego rozkładu jazdy jest również pociąg „Borsuk”, który w wakacje codziennie będzie jeździł z Torunia przez Bory Tucholskie i Wdecki Park Krajobrazowy do Czerska (województwo pomorskie), zatrzymując się między innymi na stacjach w Tleniu i Osiu.

Pierwszego dnia wakacji na tory wróci sezonowy weekendowy pociąg „Rybitwa” z Torunia do Kołobrzegu. Tę ofertę uzupełni kolejny nowy bezpośredni pociąg do Kołobrzegu – będzie kursować w dni powszednie.

Po zmianach w rozkładzie jazdy liczba pociągów na odcinku Toruń – Lipno wrośnie z sześciu do dziesięciu par dziennie, do Skępego z sześciu do dziewięciu par. Na linii Bydgoszcz – Chełmża nastąpi

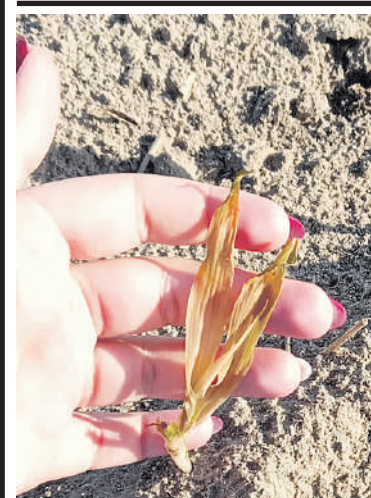
podwojenie liczby połączeń – zamiast dotychczasowych pięciu par na tory wyjedzie codziennie dziesięć par pociągów. Więcej będzie również połączeń do Grudziądza – UM uruchamia dodatkowe trzy z Torunia i dwa z Laskowic Pomorskich. Jeden kurs z Torunia (o 13:57), który dotychczas kończył się w Chełmży, zostanie wydłużony do Grudziądza. W rozkładzie znajdą się również nowe połączenia między Tucholą a Bydgoszczą.

Samorząd województwa dotuje w tym roku kolejowe regionalne przewozy pasażerskie kwotą 237 mln złotych. Jest też właścicielem trzech czwartych pociągów (37 składów) obsługujących pasażerskie połączenia w naszym regionie.

(ak)

Symbol czczony
przez pokolenia
więcej na str. 10

Szok dla kukurydzy
więcej na str. 11

Smutek wpisany
w życie i poezję
więcej na str. 13

Symbol czczony przez pokolenia

TURYSTYKA ➤ Grób Nieznanego Żołnierza zlokalizowany na Placu Józefa Piłsudskiego w Warszawie to światowej sławy pomnik historyczny. Od 1965 roku jest obiektem zabytkowym

Powstał w 1925 roku w hołdzie poległym w walce o niepodległość żołnierzom. Pierwowzorem pomnika była złożona na Placu Saskim u podnóża pomnika Józefa Poniatowskiego płyta z piaskowca z napisem: Nieznanemu żołnierzowi poległemu za ojczyznę. Zjednoczenie Polskich Stowarzyszeń Rzeczypospolitej zebrało fundusze i wybudowano w tym miejscu pomnik z prawdziwego zdarzenia, składając w nim szczątki nieznanego żołnierza. Trzonem grobu stał Pałac Saski w środkowych jego kolumnach.

Oficjalne przekazanie zwłok nastąpiło 2 listopada 1925 roku o godzinie 6.00 na Dworcu Głównym w Warszawie. Trumna z napisem „Trumna ta zawiera szczątki nieznanego żołnierza polskiego wzięte z mogiły lwowskiej dnia 29 października 1925 roku” na lawecie armatniej przejechała Alejami Jerozolimskimi, Krakowskim Przedmieściem na Plac Zamkowy, gdzie odprawiona została msza święta.

Po nabożeństwie trumna z ciałem nieznanego żołnierza polskiego przeniesione z pobożowiska lwowskiego trafiła na Plac Saski i o godzinie 13.00 została opuszczona do grobu wraz z żalnikami i wieńcem. Pierwszą osobą oddającą hołd był prezydent Wojciechowski, który także zapalił wieczny znicz, a przy grobie została zaciągnięta warta honorowa.

Grób stał się miejscem czczonym przez Polaków. Nawet w czasie wojny był miejscem wyjątkowym i mimo niemieckich

patroli składano tam wieńce. Od maja 1942 roku Ogród Saski stał się terenem tylko dla Niemców, a nad kolumnadą Pałacu Saskiego powiewała niemiecka flaga. W czasie Powstania Warszawskiego również Plac Saski z Grobem Nieznanego Żołnierza był pod władaniem Niemców z rozlokowanymi jednostkami generała Stahela, których możliwości zdecydowanie przewyższały możliwości powstańców. Niemcy wiedzieli jakie znaczenie dla warszawiaków ma Grób.

28 grudnia 1944 roku oddział majora Wagnera wysadził w powietrze Pałac Saski. Obiekt leżał w gruzach, ale monumentalna kolumnada nad Grobem Nieznanego Żołnierza nie runęła. Nad grobowcem zostały wciąż dwie kolumny, więc następnego dnia Niemcy ponowili wystrzały i wtedy płyta nagrobna zapadła

się. Grób Nieznanego Żołnierza został zniszczony. Ocalały tylko trzy fragmenty arkad od strony Placu Saskiego i dwie od przeciwnej strony.

Decyzja o odbudowie Grobu zapadła jeszcze przed zakończeniem wojny. 17 stycznia 1945 roku polscy żołnierze rozpalili na jego gruzach ognisko w miejsce zniszczonego przez Niemców wiecznego znicza. W maju 1945 roku teren został odgruzowany, wywieziono ponad 40 tysięcy metrów sześciennych gruzu. 13 listopada 1945 roku został przedstawiony projekt odbudowy Grobu.

Arkady od strony Ogrodu Saskiego zabudowano kratami ozdobionymi najwyższymi odznaczeniami wojskowymi. Starą płytę zakopano pod chodnikiem, pojawiły się cztery duże kotły z ziemią z pobożowisk z II woj-

ny światowej. Tablice z lat 1918-1920 trafiły do Muzeum Wojska Polskiego, a pozostałe tablice zostały zamontowane.

Odbudowany po wojnie Grób Nieznanego Żołnierza został uroczystie odsłonięty 8 maja 1946 roku o godzinie 20.00. Do kotłów złożona została ziemia z 24 miejsc walk. Od tej chwili przy grobie trwa warta honorowa. Zmiana warty odbywa się co godzinę, w niedzielę w południe jest to zmiana uroczysta. Warta pełniona jest całodobowo i całorocznie, a wystawia ją Batalion Reprezentacyjny Wojska Polskiego. Obiekt jest monitorowany. Na posterunku stoi każdorazowo dwóch żołnierzy.

W 1964 roku wykonano renowację grobu, wokół położona została nowa posadzka na ponad 2 tysiącach metrów placu, obecnie Józefa Piłsudskiego, za-

montowane zostało oświetlenie Grobu. W 1965 roku zamontowana została instalacja grzewcza dla wartowników. W 1973 roku elementy z piaskowca zastąpiono granitem. Na filarach arkad Grobu znajdują się 22 tablice pamiątkowe.

1 lipca 1965 roku Grób Nieznanego Żołnierza został uznany za obiekt zabytkowy. Narodowy Bank Polski wydał monety z wizerunkiem Grobu. Grób znany jest wszystkim z transmisji telewizyjnych i uroczystych zmian warty w czasie świąt państwowych 3 maja, 15 sierpnia czy 11 listopada.

Warto odwiedzić Grób Nieznanego Żołnierza, można złożyć kwiaty i być świadkiem rytuału żołnierskiego dwóch wartowników. Niezależnie o jakiej porze staniemy na Placu Piłsudskiego, spotkamy tam wartę honorową. Na zmianę warty możemy liczyć co godzinę, a w niedzielę w południe i w święta jest to zmiana uroczysta.

Grób Nieznanego Żołnierza znajduje się w centrum stolicy, nieopodal Pałacu Prezydenckiego czy Zamku Królewskiego i na ścianie Ogrodu Saskiego, do którego zajrzymy w kolejnym wydaniu gazety.

Warto wspomnieć, że pomysłodawcą budowy grobu nieznanego żołnierza był Francuz i to we Francji właśnie powstał pierwszy tego typu obiekt. W Polsce od 1925 roku kolejne pokolenia czczą pamięć bohaterów przy Grobie Nieznanego Żołnierza.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Szok dla kukurydzy

UPRAWY ▶ Ostatnie przymrozki mocno dotknęły plantacje kukurydzy. W naszych okolicach straty zależą od lokalizacji pola

Przymrozki przyszedł w chwili, gdy kukurydza jest na nie wyjątkowo narażona i dopiero co wzeszła. Są plantacje, gdzie zmarzła co trzecia roślina. Są też takie, gdzie kukury-

dza nawet nie wzeszła i dotyczy to pól zlokalizowanych na wzniesieniach.

Dla kukurydzy optymalnymi warunkami przy wschodach są temperatury gleby powyżej

8 stopni Celsjusza. W najzimniejszą noc początku maja termometry przy gruncie wskazywały -4 stopnie. Prawdziwa skala zniszczeń przymrozkowych ukazała się po 2 dniach od ich wystąpienia.

Całe szczęście rośliny potrafią się regenerować. Do czasu wypuszczenia nowych liści nie można jednak stosować na polu chemii. Jeśli uszkodzeniu ulegnie stożek wzrostu, wówczas rośliny nic już nie ocali.

Kukurydza rośnie najszybciej w temperaturach od 21 do 27 stopni. Jest to roślina z nieco innego klimatu niż nasz i nawet powstawanie nowych odmian nie zmienia jej charakterystyki na tyle, by przetrwała wiosenne przymrozki bez szwanku.

(pw)

Prawo

Warunki najważniejsze

Rok temu byliśmy świeżo po protestach rolniczych, gdy ciągniki blokowały ruch na drogach. Niektóre maszyny uległy wówczas uszkodzeniom z różnych przyczyn. Ich właściciele muszą zmagać się z firmami ubezpieczeniowymi.

Niektórzy rolnicy, którzy zaprowadzili ciągniki na blokady i uszkodzili je lub wzięli udział w zdarzeniach drogowych, otrzymują odmowne odpowiedzi od zakładów

ubezpieczeniowych.

- Rolnicy informują, że zakłady ubezpieczeń odmawiają wypłaty odszkodowania, gdy sprzęt został uszkodzony w wyniku kolizji podczas

protestów lub strajków. Zdaniem samorządu rolniczego rolnikom należy się odszkodowanie, ponieważ ciągniki biorą udział w ruchu na drogach zgodnie z obowiązującym prawem - napisał w piśmie do ministra prezes Krajowej Rady Izby Rolniczych.

Ministerstwo odpowiedziało zgodnie z prawdą, że każda firma ubezpieczeniowa określa Ogólne Warunki Ubezpieczeń. Rolnik podpisując je, wie na co się godzi. Podpisując umowy, często sugerujemy się niestety wysokością składek, a nie tym za co przysługiwać nam będzie ubezpieczenie.

(pw)

Wydarzenie

Targi w Zarzeczewie

Rolnictwo to jedna z branż, które napędzają polski sektor budowlany. 7 i 8 czerwca w Zarzeczewie niedaleko Włocławka odbędą się po raz 44. Dni Otwartych Drzwi Targi Rolno-Budowlane.

W Zarzeczewie wystawić się będą firmy budowlane i nie tylko. Będzie można dowiedzieć się o programach wspierających rozwój zagród, poznać nowy sprzęt, technologie i maszyny. Będą także obecne firmy oferujące nowe systemy grzewcze oraz produkcji energii elektrycznej. Możliwy będzie zakup pro-

duktów regionalnych i tradycyjnych.

Na plenerowym kiermaszu ogrodniczym prezentowana będzie bogata oferta firm ogrodniczych i szkółkarskich. Nie zabraknie stoisk z architekturą ogrodową, narzędziami i sprzętem do produkcji ogrodniczej. Tradycyjnie można będzie zwie-

dzić pasiekę, korzystając jednocześnie z fachowego doradztwa.

Wstęp na targi będzie bezpłatny. Jedynym wydatkiem będzie opłata parkingowa w cenie 10 zł. W poprzednich latach w Zarzeczewie wystawiało się ponad 150 firm, a odwiedziło 13 tys. gości.

(pw)

Zwierzęta

Na ratunek przy sianokosach

W podkrakowskich Gierałowicach po raz kolejny myśliwi współpracują z rolnikami oraz przyrodą, ratując ukryte na łąkach małe sarny.

Podczas sianokosów maszynny rolnicze zabijają młode sarny. W skali roku szacuje się, że jest to ok. 60 tys. osobników. Wszystko dzieje się dlatego, że sarny nie uciekają, ale zastygają w bezruchu, licząc na ochronne działanie kamuflażu.

Koło łowieckie Szarak z Gierałowic pomaga rolnikom podczas sianokosów, dokonując wstępnego rozpoznania dronami. Myśliwi zbierają koźlaki odziani w rękawiczki,

by nie zostawiać na nich ludzkiego zapachu. W ubiegłym sezonie myśliwi ocalili 56 koźlaków. Najlepszym rozwiązaniem jest poczekanie z sianokosami do lipca, gdy sarny są już bardziej poradne. Sprawa dotyczy także zajęcy i bażantów.

Dodajmy, że po zakończeniu koszenia zwierzęta są wypuszczane na skraj łąki, a później czeka na nie sarnia mama.

(pw)

Ciekawostka

Wyraź opinię

Na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uruchomiono ankietę, w której można napisać m.in. jak oceniamy pracę agencji i co należałoby poprawić.

Ankieta jest anonimowa i dotyczy głównie wizerunku ARiMR, rozpoznawalności oraz promocji. Możemy jednak wyrazić opinie na temat użyteczności strony internetowej i profilu internetowego agencji. Można także napisać jakich informacji brakuje nam na stronie i mediach społecznościowych.

W 2023 roku pozytywne

opinie na temat usług ARiMR miało 88% ankietowanych. Zaufanie rośnie z roku na rok. Rolnicy najczęściej wiedzę o nowych programach czerpią ze strony internetowej, ale także z ulotek. W ramach ciekawostki dodajmy, że ministerstwo rolnictwa ostatnio pozytywnie oceniało zaledwie ok. 40% ankietowanych.

(pw)

Dopłaty

Dwa tygodnie więcej

Podobnie jak w ubiegłych sezonach tak i teraz rolnicy otrzymają dodatkowe tygodnie na złożenie wniosków o dopłaty obszarowe.

Pierwotny termin końcowy kampanii wnioskowej mija 15 maja. Jak co roku organizacje rolnicze apelowały o wydłużenie czasu na dopełnienie formalności. Ministerstwo uznało, że ten rok niesie ze sobą wiele zmian w przepisach i faktycznie warto wydłużyć rolnikom czas na dokumentację.

Po zmianie ostateczny termin składania wniosków przy-

padnie 2 czerwca. W kolejnych dniach naliczane będą już kary za opóźnienie. Do tej pory datą graniczną był 9 czerwca, gdzie za każdy dzień roboczy opóźnienia pomniejsza się płatności w wysokości 1% należnej kwoty płatności. Teraz nową datą będzie 27 czerwca, a zmiany we wniosku będzie można nanieść do 17 czerwca.

(pw)

Patronacka wyprawa do stolicy

GMINA SKŁĘPE ➤ 8 maja na zaproszenie poseł na Sejm RP Joanny Borowiak społeczność Szkoły Podstawowej im. Sejmu RP z Wólki gościła w gmachu parlamentu, w Pałacu Prezydenckim oraz przy Grobie Nieznanego Żołnierza

– Witamy uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Sejmu RP w Wólce w powiecie lipnowskim, pierwszej szkoły, która nosi imię sejmu – witała podczas obrad wicemarszałek sejmu Monika Wielichowska. – Jest nam bardzo miło, że właśnie takie imię wybraлиście dla swojej szkoły.

Szkoła w Wólce jest pierwszą i dotychczas jedyną placówką oświatową noszącą imię Sejmu RP. Społeczność szkolna zwiedziła gmach sejmu i poznała jego historię, spotkała się przede wszystkim z inicjatorką wycieczki sponsorowanej, czyli poseł Joanną Borowiak, ale także z wicemarszałkiem Piotrem Zgorzelskim oraz byłą marszałek sejmu Elżbietą Witek, wysłuchała wystąpienia z sejmowej mównicy minister rodziny Agnieszki Dziemianowicz Bąk oraz pośła Krzysztofa Mieszkowskiego, który również ciepłe słowa poświęcił szkole z Wólki, przedstawiającego projekt uchwały w sprawie upa-

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

LIPNO-CL.I.PL

miętnienia Haliny Poświatowskiej w 90. rocznicę jej urodzin.

Lekcja historii zbiegła się dla uczniów z lekcją języka polskiego. Po oficjalnych rozmowach, spacerach sejmowymi korytarzami i hołdach oddawanym przy tabli-

cach niezwykłych już parlamentarzystów był także czas na obiad w sejmowej restauracji. Było także zwiedzanie Pałacu Prezydenckiego i złożenie kwiatów przy Grobie Nieznanego Żołnierza z pełnym rytuałem. Wszyscy otrzymali sej-

mowe upominki, a do szkolnej biblioteki bogaty zbiór książek oraz pamiątek z tysiąclecia koronacji Bolesława Chrobrego. Wyjazd był darmowy, ponieważ dzięki zaangażowaniu poseł Borowiak wycieczka była sponsorowana przez

sejm. Na społeczność czeka także sztandar ufundowany przez marszałka sejmu.

– Czekają już w gabinecie marszałka sejmu sztandar dla szkoły, po urlopie pan marszałek ten sztandar szkole przekaze – mówi Elżbieta Witek, inicjatorka ufundowania sztandaru. – Mam nadzieję, że jak najszybciej odbierze sztandar i odbędzie się uroczystość w tej wspaniałej szkole.

Po 18 maja sztandar trafi do szkoły w Wólce i już tylko od władz szkoły zależy data uroczystości nadania szkole sztandaru. Parlamentarzystki wywiazały się z obietnic danych podczas nadania imienia szkole wzorowo, chociaż nie obyło się bez lokalnych utrudnień i naszej interwencji, o czym już pisaliśmy.

Wycieczka odbyła się pod patronatem gazety CL.I. Do tematu jeszcze wrócimy.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Smutek wpisany w życie i poezję

KIKÓŁ ➤ 9 maja w kikolskiej świetlicy odbyło się spotkanie autorskie z Grzegorzem Maślewskim, emerytowanym policjantem, członkiem Lipnowskiej Grupy Literackiej, poetą

– Nie napisałem jeszcze ulubionego wiersza – mówi Grzegorz Maślewski. – Jest kilka moich wierszy, które mi się podobają najbardziej. Nie piszę na zamówienie. Lubię szczególnie pisać wiersze patriotyczne i ich pisanie przychodzi mi najłatwiej. Piszę głównie wiersze rymowane, chociaż białe też mi się zdarzyły. Używam słów prostych, by dotrzeć do każdego. Jest wiele tematów bolesnych, także śmierci, ale ona jest, dotyka każdego, i o niej też piszę.

Grzegorz Maślewski urodził się 12 stycznia 1967 roku w Lipnie. Dzieciństwo i młodość spędził w Walentowie w gminie Kikół, gdzie wspólnie z bratem dorastając, pomagał

rodzicom w prowadzeniu małego gospodarstwa rolnego. Pan Grzegorz ukończył Szkołę Podstawową w rodzinnym Walentowie. Po ukończeniu szkoły średniej i krótkim okresie zatrudnienia w toruńskim Merinotexie wstąpił w szeregi policji. W 1990 roku ożenił się i przeprowadził się do Ciepienia w gminie Zbójno. Tam mieszka, tam wychował wspólnie z żoną dwóch synów.

– Blisko 20-letni okres służby w policji wpisał się na trwałe w moje dorosłe życie – podkreśla pan Grzegorz. – Gdy pracowałem na posterunku policji w Kikole, w wiejskim środowisku, niemal codziennie towarzyszyły mi ludzkie tragedie i zawiłości życia. Spod pancerza

twardego policjanta sukcesywnie zaczęła odsłaniać się nutka mojej lirycznej osobowości. Początkowo zapisywałem dla siebie najważniejsze wydarzenia ze służby, której bardzo często towarzyszyła śmierć, ból i łzy. Wszystko latami czekało w zamkniętej szufladzie. Inspiracją do napisania pierwszego wiersza była nagła śmierć mojego ojca w 2003 roku. Dotykam tematów smutnych, trudnych i niechcianych, ale są one wpisane w nasze życie. Moim skrytym marzeniem było pokazanie tych słów czytelnikom i pozostawienie ich w pamięci moich czytelników.

Spotkanie autorskie zorganizowała Miejsko-Gminna Biblioteka w Kikole z dyrektorką Anetą Falkowską na czele i we współpracy z burmistrzem Kikoła Renatą Gołębiewską oraz Lipnowską Grupą Literacką z jej przewodniczącym Sławomirem Ciesielskim.

– W ubiegłym roku wydałem pierwszy tomik swoich wierszy – opowiada Grzegorz Maślewski. – Zrobiłem to własnym nakładem, bez promocji. Po czasie, dzięki pomocy Lipnowskiej Grupy Literackiej, do której należę od pół roku, uważam, że niektóre z tych wierszy mogły być napisane inaczej. Książka jest, w międzyczasie powstało już kilka kolejnych wierszy.

W piątkowy wieczór w kikolskiej świetlicy zebrał się pasjonaci poezji i talentu Grzegorza Maślewskiego. Były rozmowy z autorem, ale dominowała autorska interpretacja jego wierszy, chociaż po teksty poety sięgnęła także burmistrz Renata Gołębiewska i Krzysztof Kowalewski z kikolskiego ratusza.

– Jestem spokrewniona z Grzegorzem, jego tata i mój tata to rodzeństwo – mówił Renata Gołębiewska, wódcarz miasta i gminy Kikół. – Osiemdziesiąt lat temu nasi ojcowie przyjechali tu z Białorusi, musieli opuścić swoje tereny, swoje domy, swoje ukochane ziemie, przyjechali do Polski. Tam też była Polska, ale granice zostały przesunięte i okazało się, że muszą wybierać, czy wracać. Z całą rodziną spakowali się i do naszego kraju przyjechali, do Walentowa, gdzie zajęli domy opuszczone przez Niemców w lutym 1945 roku. W wierszach Grzegorza dlatego jest dużo o rodzinie, tęsknocie za domem, za ojczyzną. Nasi ojcowie co niedzielę spotykali się i wspominali miejsce swojego urodzenia, i planowali powrót. Nie udało się im to, ale już Grzegorz tam był, ja dojechałam tylko do granicy. Dlatego wiele elementów w wierszach wiąże się z umiłowaniem ojczyzny, które rodzice nam przekazywali. Jako rodzina jesteśmy

bardzo zżyci ze sobą, utrzymujemy bliskie relacje, ale ja osobiście nigdy nie pomyślałam, że Grzegorz pisze wiersze. Znam go z malowania obrazów, śpiewania. Grzegorz gra w szachy, nigdy nie przyszło mi do głowy, że emerytowany policjant pisze wiersze. Gdy przywiózł mi tomik poezji, przeczytałam każdy wiersz i zobaczyłam w nich historię naszej rodziny, wiem, w którym momencie on te wiersze napisał. Do wiersza, który Grzegorz napisał po śmierci swojego tatę, wróciłam, kiedy zmarł mój tata.

Grzegorz Maślewski ma na swoim koncie około 60 wierszy. O tym, że jego utwory płyną prosto z serca i wyrażają to, co czuje, świadczy interpretacja utworów, prawdziwa, szczerza i przejmująca. Grzegorz Maślewski żyje swoją poezją, a mówienie wierszem sprawia mu niekłamną satysfakcję. Poezja to sposób na wyrażenie jego uczuć, myśli, przekonań, przeżyć. W dołączeniu do Lipnowskiej Grupy Literackiej najpierw przeszkodziła panu Grzegorzowi pandemia koronawirusa, w grudniu ubiegłego roku udało się, by w maju zaprosić poetów i mieszkańców oraz władze Kikoła na swoje pierwsze spotkanie autorskie. I to spotkanie we wspólnym stylu, isticie poetyckie.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Chorujemy na potęgę

REGION/KRAJ ▶ W ubiegłym roku Polacy chorowali nieco częściej i dłużej. Lekarze w całym kraju wystawili 27,4 mln zwolnień lekarskich, co przełożyło się na 290 mln dni niezdolności do pracy. Oznacza to wzrost o 400 tys. zaświadczeń w porównaniu do roku 2023 oraz wzrost o 2,8 mln dni absencji. Przynajmniej raz w ciągu całego 2024 roku na zwolnieniu lekarskim przebywało 7,7 mln osób, z czego 7,1 mln to ubezpieczeni w ZUS

– Absencja chorobowa to zjawisko dynamiczne, które zmienia się w zależności od pory roku oraz uwarunkowań środowiskowych. W okresie jesienno-zimowym liczba zwolnień lekarskich zazwyczaj rośnie. W ubiegłym roku najwięcej zaświadczeń dotyczących absencji chorobowej wystawiono w styczniu i październiku – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

W 2024 roku w Rejestrze Zaświadczeń Lekarskich zarejestrowano 27,4 mln zaświadczeń doty-

czących czasowej niezdolności do pracy. Łączna liczba dni absencji chorobowej wyniosła 290 mln i obejmowała nie tylko choroby własne, ale także opiekę nad dzieckiem oraz innym członkiem rodziny. Zaświadczenia wystawiono zarówno ubezpieczonym w ZUS, jak i w KRUS, a także w innych instytucjach w Polsce czy w innym państwie.

W związku z opieką nad dzieckiem lekarze wystawili 2,9 mln zaświadczeń, obejmujących 11,2 mln dni. Natomiast w przypadku opieki nad innym członkiem rodziny wydano 500 tys. zaświadczeń na 2,5 mln dni.

W 2024 roku lekarze wystawili 24 mln zaświadczeń z tytułu chorób własnych, co przekłada się na łączną liczbę 276,2 mln dni niezdolności do pracy. Wśród tych zaświadczeń 22,2 mln zwolnień lekarskich, obejmujących 240 mln dni, dotyczyło osób ubezpieczonych w ZUS. – W województwie kujawsko-pomorskim wystawiono ponad 1 mln e-ZLA dla osób ubezpieczonych w ZUS z tytułu chorób własnych, co przełożyło się na 12,6 mln dni absencji. W porównaniu z rokiem 2023, w regionie absencja wzrosła o 165,1 tys. dni, a liczba wydanych zwolnień lekarskich zwiększyła się o 19,8 tys. – dodaje rzeczniczka

Z danych ZUS wynika, że w ubiegłym roku z powodu choroby własnej ubezpieczeni w ZUS średnio przebywali na zwolnieniu 34 dni w roku. Przeciętna długość zaświadczenia lekarskiego z tego tytułu wynosiła 11 dni. Lekarze częściej wystawiali krótkie zwolnienia w porównaniu do roku poprzedniego. Do 5 dni zostało wystawionych 9,5 mln zaświadczeń z tytułu choroby własnej, w tym 1,7 mln zaświadczeń jednodniowych.

Na co i jak długo chorujemy

Najczęstsze przyczyny niezdolności do pracy z powodu chorób własnych osób ubezpieczonych w ZUS od kilku lat pozostają niezmiennie i obejmują: choroby układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej (41,8 mln dni absencji chorobowej); choroby układu oddechowego (33 mln dni); urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (32,5 mln dni); ciąża, poród i połóg (31,8 mln dni); zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (30,3 mln dni); jednostki chorobowe związane z COVID-19 (1,7 mln dni).

Problemy zdrowotne populacji się zmieniają

Obserwacja absencji dostarcza cennych informacji, które umożliwiają monitorowanie tendencji występowania konkretnych schorzeń w danej grupie. Jedną z wyraźnych zmian jest wzrost liczby zwolnień związanych z zaburzeniami psychicznymi oraz zaburzeniami zachowania. W ubiegłym roku osobom ubezpieczonym w ZUS wystawiono ponad 1,6 mln zaświadczeń lekarskich w tej kategorii, co stanowiło ponad 7 proc. wszystkich zwolnień. Zdecydowanie

częściej otrzymywały je kobiety (61,8 proc.). W województwie kujawsko-pomorskim lekarze wystawili niemal 99 tys. takich zwolnień, które spowodowały prawie 2 mln dni nieobecności w pracy. Najczęstszymi przyczynami były reakcje na ciężki stres, zaburzenia adaptacyjne, epizody depresyjne oraz inne zaburzenia lękowe.

Odnotowano również znaczący wzrost zachorowań na krztusiec. Zarówno liczba zaświadczeń lekarskich wystawionych na to schorzenie, jak i liczba dni absencji chorobowej zwiększyła się ponad 30-krotnie. Dwa lata temu wystawiono 200 zwolnień, a rok później ich ilość wzrosła do 5,6 tys. Liczba dni absencji zwiększyła się z 1,2 tys. w 2023 roku do 43,1 tys. w 2024 roku.

W związku ze wzrostem liczby zwolnień lekarskich, wydatki na absencję chorobową w 2024 roku przekroczyły 31 mld zł. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych pokrył 59 proc. tych kosztów, natomiast pozostałą część ponieśli pracodawcy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

(red), fot. ZUS

Region

Coraz więcej ojców na urlopie rodzicielskim

W 2024 roku z urlopu rodzicielskiego skorzystało 41,9 tys. ojców w całym kraju. To ponad dwukrotny wzrost w porównaniu do 2023 roku oraz jedenastokrotnie więcej niż w 2022 roku. W województwie kujawsko-pomorskim w ubiegłym roku z tego uprawnienia skorzystało 1609 ojców.

Jak zauważa Mariusz Jedynek, członek zarządu ZUS: „To wyraźny sygnał, że dyrektywa work-life balance przynosi efekty i zachęca ojców do większego zaangażowania w opiekę nad dziećmi”. ZUS i Fundacja Share the Care po raz kolejny łączą siły z przedstawicielami organizacji rządowych i pozarządowych oraz pracodawców, by promować równość rodzicielską i zawodową.

Z okazji drugiej rocznicy wdrożenia w Polsce unijnej dyrektywy work-life balance, rusza czwarta edycja kampanii „Równi w domu – równi w pracy. To się wszystkim opłaca”. Tym razem główny nacisk kładzie się na znaczenie edukacji oraz

rolę świadomych pracodawców, ponieważ jest to kluczowy element, który pozwala na dalszy wzrost korzystania z świadczeń rodzicielskich przez ojców.

„W 2024 roku aż 41 900 ojców skorzystało z urlopu rodzicielskiego – ponaddwukrotnie więcej niż w 2023 roku i jedenaście razy więcej niż w 2022 roku. To wyraźny sygnał, że dyrektywa work-life balance przynosi efekty i zachęca ojców do większego zaangażowania w opiekę nad dziećmi” – mówi Mariusz Jedynek, członek zarządu ZUS.

– W województwie kujawsko-pomorskim w 2024 roku z urlopu rodzicielskiego skorzystało 1609 ojców, podczas gdy w 2023 roku było ich 773,

a w 2022 roku zaledwie 164 – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

„Jeśli naprawdę chcemy równości, musimy zacząć od źródeł nierówności” – podkreśla Karolina Andrian, członkini zarządu Fundacji Share the Care. „Kobiety nie powinny płacić kary za macierzyństwo, a mężczyźni powinni mieć realne możliwości uczestniczenia w życiu rodzinnym. To nie tylko kwestia sprawiedliwości społecznej, ale także szansa na stabilniejszy rozwój i lepszą jakość życia”.

(red)

Region

Zakończyli wypłaty „trzynastek”

Dobra wiadomość dla emerytów i rencistów! ZUS zakończył wypłaty tzw. trzynastych emerytur dla wszystkich uprawnionych. Teraz rozpoczyna wysyłkę decyzji informujących o tegorocznej waloryzacji świadczeń oraz przyznaniu „trzynastek”.

Wszystkie trzynastki zostały już wypłacone świadczeniobiorcom. Proces wypłat przebiegł sprawnie i zgodnie z planem. – W tym roku łączna kwota blisko 16,5 mld zł brutto trafiła do ponad 8,8 mln osób. W województwie kujawsko-pomorskim wsparcie otrzymało ponad 471,4 tys. osób, a łączna kwota wyniosła 885,7 mln zł – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Tegoroczna „trzynastka” wyniosła 1878,91 zł brutto. Otrzymali ją wszyscy, którzy na dzień 31 marca 2025 r. mieli prawo do wypłaty renty, emerytury lub innego długoterminowego świadczenia wypłacanego przez ZUS.

ZUS rozpoczął coroczną wysyłkę listów do emerytów i rencistów.

W korespondencji seniorzy znajdą informacje o nowej wysokości swoich miesięcznych świadczeń po marcowej waloryzacji. W tej samej kopercie będzie też decyzja o przyznaniu trzynastej emerytury. Listy będą doręczane do końca maja. Warto zapoznać się z otrzymanymi dokumentami i upewnić się, że wszystkie zawarte w nich dane są poprawne.

Osoby, które korzystają z płatności PUE/eZUS, mogą sprawdzić decyzje waloryzacyjne oraz decyzje o przyznaniu trzynastej emerytury w formie elektronicznej, bez oczekiwania na przesyłkę pocztową. W przypadku pytań lub wątpliwości, ZUS zachęca do kontaktu z najbliższą placówką lub poprzez infolinię pod numerem 22 560 16 00.

(red)

Świątowali w Nowogrodzie

GMINA GOLUB-DOBRYŃ ➤ 3 maja w Nowogrodzie odbyły się gminne obchody świąt 3 maja oraz Dnia Strażaka

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w intencji ojczyzny, parafii i strażaków w kościele parafialnym pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela. Następnie delegacje i goście udali się pod pomnik poległych w Nowogrodzie, aby wspólnie odśpiewać hymn, wysłuchać okolicznościowego przemówienia wójta gminy Golub-Dobrzyń Marka Ryłowicza oraz złożyć wiązanki kwiatów i zapalić

znicze.

Kolejną częścią obchodów była uroczysta zbiórka z okazji Dnia Strażaka, stanowiąca okazję do podziękowań dla druhów Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Golub-Dobrzyń, uhonorowania ich medalami oraz wspomnienia zmarłych druhów OSP. W celu przybliżenia historii obchodzonego święta 3 maja społeczność szkolna Ze-

społu Szkolno-Przedszkolnego w Nowogrodzie przygotowała dla gości akademię pt. „Witaj Majowa Jutrzenko”, której towarzyszył występ Toruńskiej Orkiestry Symfonicznej.

Na zakończenie uroczystości delegacje, goście i mieszkańcy mogli wysłuchać koncertu orkiestry dętej OSP Nowogród oraz uczestniczyć w pikniku strażackim przy muzyce zespołu Deja

Vu. Podczas pikniku można było skorzystać ze strefy gastronomicznej oraz licznych atrakcji dla najmłodszych, m.in. dmuchańców i przejażdżek konnych.

– Bardzo dziękujemy mieszkańcom, delegacjom, pocztom sztandarowym i gościom za wspólne świętowanie. Szczególne podziękowania kierujemy do dyrekcji, nauczycieli i uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego

w Nowogrodzie, księdza proboszcza Krzysztofa Wiśniewskiego, druhów OSP Nowogród, harcerzy z 8. Drużyny Harcerskiej „Karakale” z Wrock i 39. Gromady Zuchowej „KoPierniki” z Gałczewa, Zakładu Gospodarczego Ekolog oraz wszystkich wystawców obecnych podczas pikniku – podsumowuje Urząd Gminy Golub-Dobrzyń.

(ak), fot. UG Golub-Dobrzyń

Jubileusz Przystani. To już dekada

GMINA BRZUZE ▶ Klub Seniora Przystań w Brzuzem obchodził 1 maja w Domu Kultury Osada w Ostrowie 10-lecie istnienia. Od początku jego przewodniczącą jest Teresa Sieklicka pseudonim Mama z Trąbina-Rumunek

WIĘCEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

– Zaczęło się od 30 osób. Wybrali mnie na przewodniczącą jednogłośnie, no to przecież nie będą odmawiać. I tak zostało do dzisiaj. Najwięcej było nas 85 osób. Jedni zrezygnowali z różnych powodów, najczęściej zdrowotnych, inni zmarli i teraz klub liczy 72 osoby, w tym tylko 4 panów. Jego działalność jest możliwa dzięki składkom, to jest 30 złotych co kwartał, czasami wesprze nas samorząd i Stowarzyszenie Dobrzyńniacy. Członkowie klubu chętnie uczestniczą w warsztatach orga-

nizowanych przez panią Agnieszkę Krauze, która zdobywa na nie pieniądze z Urzędu Marszałkowskiego – wyjaśnia szefowa klubu.

Jedną ze najstarszych stażem i wiekiem członkiń klubu jest Genowefa Dąbek.

– Dzięki klubowi poznałam tyle nowych osób, poznałam Polskę a nawet kawałek świata, bo wyjechaliśmy na Litwę, gdzie piękny występ zrobiliśmy. To życie z ludźmi jest dla mnie wszystkim – mówi pani Gienia.

Oprócz zebrania, które są tak

naprawdę spotkaniami towarzyskimi, wspólnym przygotowaniem ozdób świątecznych pod okiem utalentowanej w tej materii Elżbiety Rybińskiej klubowicze organizują sami sobie eskapady. Są to wycieczki jednodniowe, czasami z trzema noclegami oraz tygodniowe wyjazdy rehabilitacyjne. Dzięki operatywności Teresy Sieklickiej nie kosztują zbyt wiele, za to dostarczają moc frajdy.

– Jeśli chodzi o Polskę to ławiej mi powiedzieć gdzie nie byliśmy. Odwiedziliśmy też ościenne

kraje – Czechy, Litwę, Niemcy – wymienia przewodnicząca.

Do tej kolekcji doszła jeszcze Austria. 13 maja 49 osób z klubu zwiedzało Wiedeń, a także Skalne Miasto w Czechach.

– Dziękuję członkom klubu i Teresie Sieklickiej za owocną współpracę i wkład w integrację starszych mieszkańców naszych wsi, a także w rozwój gminy Brzuze. Życzę, aby to zaangażowanie przynosiło radość i satysfakcję, a także pozwalało realizować wspólne przedsięwzięcia

i spełniać marzenia. Niech wam wszystkim zapał i zdrowie dopisują. Wszystkiego najlepszego – zwrócił się podczas świętowania jubileuszu do zebranych wójt Jan Koprowski.

Podczas obchodów 10-lecia Przystani zgromadzeni obejrzeli występ chóru składającego się z członkiń klubu, wysłuchali sprawozdania z jego działalności przedstawionego przez Teresę Sieklicką i bawili się przy muzyce do późnych godzin wieczornych.

Tekst i fot. (jd)

Spotkanie z mistrzem świata we wszystkim

WYDARZENIE ▶ W poniedziałek 28 kwietnia Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie zaprosiła w swoje podwoje Zbigniewa Masternaka – pisarza, autora scenariuszy filmowych, reportaży, piłkarza. Spotkanie prowadził dyrektor księgarni Marek Taczyński

Zbigniew Masternak to postać niezwykle barwna, wymykająca się wszelkim definicjom. Pisarzem został trochę przez przypa-

dek, a trochę z chęci ewakuowania się z niewielkiej miejscowości, w której mieszkał w dzieciństwie i młodości.

– Byłem chłopakiem z małej wioski w Górach Świętokrzyskich i szukałem sposobu, żeby z niej uciec. Dobrze, że mi się udało. Po latach stwierdziłem, że wielu moich kolegów nie żyje. Zapili się, powiesili się z braku perspektyw. Kiedyś była taka sytuacja, że zaginął mój kolega. W wiosce było takie duże drzewo, topola czy jakieś inne i coś na nim dyndało. Wszyscy myśleli że to może spadł, ale okazało się że tam kolega wisi – opowiadał pisarz.

Pasją przyszłego autora książek była piłka nożna. Paradoksalnie to dzięki niej zaczął pisać.

– Gdy miałem 16 lat, udzieliłem pierwszego wywiadu jako piłkarz. Dziennikarka, która go ze mną przeprowadzała, zapro-

ponowała żeby napisał relację z meczu. To były moje pierwsze zarobione pieniądze. Dostałem 5 złotych – wspominał Zbigniew Masternak.

Po pierwszym tekście pojawiły się kolejne, nie zawsze związane ze sportem. Prestiż w jego miejscowości przyniosły mu artykuły interwencyjne, np. o zamarzniętym zimną nowo wybudowanym wodociągu. W końcu pojawiła się pierwsza książka. Autor miał wówczas dwadzieścia kilka lat, a za sobą niedokończone studia prawnicze i polonistyczne.

Ostatnią książką, którą napisał Zbigniew Masternak jest powieść „Mistrz świata we wszystkim”. Jej bohater dzieciństwo i młodość spędza w przekonaniu, że jest stworzony do czegoś wię-

cej niż życie w świętokrzyskiej wsi, gdzie szczytem osiągnięć jest nie popadnięcie w alkoholizm. Można się w niej dopatrzyć wątków autobiograficznych, co nie jest wielkim odkryciem, gdyż pisarz jest znany z twórczości opartej na własnych doświadczeniach i ukazującej realia życia na głębokiej prowincji.

Jaki napis na nagrobku chciałby mieć autor „Mistrza świata we wszystkim”? Publiczność obecna na spotkaniu dowiedziała się, że taki, jak tytuł jego ostatniej książki. Czy to megalomania czy przewrotność? Słuchając barwnych historii opowydanych z dużym dystansem i poczuciem humoru przez pisarza jesteśmy pewnie, że to drugie.

Tekst i fot. (jd)

WIĘCEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-[CRY.PL](http://cry.pl)

Widowisko pasyjne w Ostrowitem

GMINA BRZUZE ▶ Jezus Odkupiciel – amatorski spektakl pasyjny wystawiony w Ostrowitem głęboko poruszył widzów i z pewnością na długo pozostanie w ich pamięci

Na tydzień przed Wielkanocą scena domu kultury w Ostrowitem stała się miejscem wyjątkowego wydarzenia – zaprezentowano tam spektakl teatralny pt. Jezus Odkupiciel. Tematem przewodnim była działalność oraz męka Jezusa Chrystusa. Licznie zgromadzona publiczność miała okazję przeżyć znane z Ewangelii sceny – od wskrzeszenia Łazarza, przez cud uzdrowienia ślepcy Bartymeusza, aż po przebaczenie jawnogrzesznicy. Kulminacyjnym momentem misterium była

przejmująca rekonstrukcja ostatnich chwil życia Jezusa: modlitwa w Getsemanii, sąd, droga krzyżowa, ukrzyżowanie i złożenie do grobu – poruszające epizody ukazujące ogrom cierpienia Jezusa.

— Nigdy wcześniej nie widziałem czegoś takiego na żywo. Podobało mi się, że wszystko było tak dobrze zagrane i pokazane. Na pewno zapamiętam ten spektakl na długo – powiedział Mateusz, 13-letni widz z Ostrowitem.

Inscenizacja została zrealizowana z ogromnym zaangażowa-

niem i artystyczną wrażliwością. W jej przygotowanie zaangażowały się liczne osoby i instytucje. Uczestnikami grupy teatralnej są m.in. członkowie Klubu Seniora „Przystań” w Brzuzem i pracownicy jednostek organizacyjnych gminy. Aktorzy-amatorzy wraz z rodzinami pomagali również przy budowie scenografii i szyciu kostiumów. W rolę Jezusa wcielił się Michał Czachorski, a Matkę Bożą zagrała Barbara Makuch. Artyściom towarzyszył poruszający śpiew Agaty Ciechanowskiej, któ-

ry wprowadzał widzów w nastrój duchowej refleksji. Spektakl wyreżyserowała Danuta Wiśniewska.

Wzruszenie, jakie towarzyszyło przedstawieniu, i ogromne zaangażowanie wszystkich twórców sprawiły, że Jezus Odkupiciel stał się nie tylko wydarzeniem artystycznym, lecz także duchowym przeżyciem i świadectwem siły wspólnoty. — To było niezwykle poruszające przeżycie. Jestem pełna podziwu dla całej społeczności, która włożyła tyle serca

w to wydarzenie – mówi pani Jadwiga, jedna z uczestniczek misterium.

Nie był to pierwszy tego typu projekt realizowany przez lokalną społeczność gminy Brzuze. Dwa lata wcześniej, oprócz misterium Męki Pańskiej w domu kultury, odbyło się Misterium Drogi Krzyżowej, które rozpoczęło się w zabytkowym kościele w Żałem i zakończyło przy kaplicy w Studziance.

(ak), fot. nadesłane

Gmina Rogowo

Z Chrystusem, za Papieżem

W Niedzielę Miłosierdzia Bożego, 27 kwietnia, w kaplicy w Czumsku Dużym odbyła się wyjątkowa uroczystość związana z Zakonem Rycerzy św. Jana Pawła II.

Podczas mszy świętej do grona Rycerzy został przyjęty nowy członek, a jeden z dotychczasowych braci otrzymał promocję na drugi stopień rycerski. To ważne wydarzenie dla wspólnoty parafialnej zgromadziło zarówno gości, jak i mieszkańców parafii, którzy aktywnie zaan-

gażowali się w przygotowanie uroczystości oraz spotkania integracyjnego w świetlicy.

Zakon Rycerzy Jana Pawła II to katolicka organizacja świecka o charakterze charytatywnym, założona jako żywe wotum dziękczynne za pontyfikat i beatyfikację św. Jana Pawła II. Sku-

pia katolickich mężczyzn, którzy – inspirowani nauczaniem Papieża Polaka – pragną służyć Kościołowi i Ojczyźnie. Głównym celem Zakonu jest formacja duchowa mężczyzn świeckich na wzór św. Jana Pawła II, który swoim życiem ukazywał, że męskość i świętość mogą iść w pa-

rze, prowadząc do głębszego odnawiania się Bogu.

Rycerze podejmują działania w duchu chrześcijańskiego świadectwa, bronią wartości rodzinnych i życia od poczęcia do naturalnej śmierci, promują patriotyzm, wspierają duchowieństwo oraz chrześcijan na całym

świecie. Uroczystość w Czumsku Dużym była nie tylko okazją do świętowania, ale także umocnienia wspólnoty i przypomnienia, jak ważne są wartości, które pozostawił nam św. Jan Paweł II.

(AdWo)
fot. nadesłane

Ku pamięci 85. rocznicy Zbrodni Katyńskiej

KIKÓŁ ▶ Na początku kwietnia Miasto i Gmina Kikół, Gminna Biblioteka Publiczna w Kikole wraz Ośrodkiem Kultury Gminy Kikół przy wsparciu Komendy Powiatowej Policji w Lipnie zorganizowali konkurs literacki na napisanie wiersza poświęconego pamięci ofiarom Zbrodni Katyńskiej. Patronat nad konkursem objęła burmistrz Kikoła Renata Gołębowska

Celem konkursu było upamiętnienie w 85. rocznicę ofiar Zbrodni Katyńskiej, upowszechnienie wiedzy na temat polskiego doświadczenia historycznego, doskonalenia pisania wierszy jako formy literackiej, która pozwala nam wyrazić uczucia, obserwacje, marzenia i doświadczenia w sposób artystyczny. Konkurs przeprowadzony został w dwóch kategoriach: szkoły podstawowe z terenu powiatu lipnowskiego oraz w kategorii otwartej dla mieszkańców powiatu lipnowskiego. W terminie do 23 kwietnia nadesłano 19 wierszy.

28 kwietnia 2025 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Kikole odbyło się posiedzenie Komisji ocenia-

jącej wiersze poświęcone pamięci ofiarom Zbrodni Katyńskiej. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 4/2025 dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Kikole komisja w składzie: Chojnicka Krystyna, Mirosława Blachowska oraz Sławomir Ciesielski oceniła 19 wierszy w dwóch kategoriach konkursowych. Ocenie podlegały takie kryteria jak: twórczy charakter pracy, zgodność z tematyką, pomysłowość w tworzeniu wierszy.

6 maja br. odbyło się spotkanie podsumowujące konkurs literacki na napisanie wiersza poświęconego pamięci ofiarom Zbrodni Katyńskiej, który powstał z myślą o 85. rocznicy tego wydarzenia. Na spotkaniu

gościli: patron konkursu burmistrz Kikoła Renata Gołębowska, współorganizatorzy: zastępca komendanta powiatowego policji w Lipnie mł. insp. Krzysztof Rakowski, kom. Małgorzata Małkińska, st. sierż. Agnieszka Romańska z KPP Lipno oraz zastępca burmistrza Kikoła Daniel Świdurski.

Podsumowania dokonała komisja oceniająca wiersze, która podkreśliła zgodnie, że utwory zostały napisane na bardzo wysokim poziomie. Następnie dokonano wręczenia nagród, wyróżnień oraz podziękowania za udział. Na zakończenie zastępca burmistrza Kikoła miał zaszczyt zarecytować wiersze napisane przez Monikę Kozicką oraz Agatę Koszewską. Również pozostali autorzy zapre-

zentowali zebrany swoje utwory.

Wyniki konkursu

Szkoły podstawowe z terenu powiatu lipnowskiego: miejsce I – Agata Koszewska kl. VIII Szkoły Podstawowej im. I. Sendlerowej w Woli; miejsce II – Patryk Okonkowski kl. VI Szkoła Podstawowa w Zajeziorku; ex aequo II – Idalio Kozicka kl. VII Szkoła Podstawowa im. I. Sendlerowej w Woli; miejsce III – Zuzanna Wachowska kl. VI Szkoła Podstawowa im. I. Sendlerowej w Woli. Wyróżnienia: Milena Kuraśkiewicz kl. VI Szkoła Podstawowa im. I. Sendlerowej w Woli; Helena Sobolewska kl. VIII Szkoła Podstawowa w Zajeziorku; Maja Bożejewicz kl. VI Szkoła Podstawowa im. I. Sendlerowej w Woli; Kacper Baliński kl. V

Szkoły Podstawowej w Zajeziorku. Kategoria otwarta dla mieszkańców powiatu lipnowskiego: miejsce I – Monika Kozicka, miejsce II – Jolanta Kuczkowska; ex aequo II – Jolanta Detmer; miejsce III – Małgorzata Wojciechowska. Wyróżnienie dla Grzegorza Maślewskiego.

– Jeszcze raz dziękujemy za wsparcie i zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie konkursu. Dziękujemy komisji za poświęcony czas na obrady i ocenę wierszy, dziękujemy również Wam drodzy mieszkańcy miasta i gminy Kikół oraz powiatu lipnowskiego za udział w naszym konkursie – podsumowuje Ośrodek Kultury Gminy Kikół.

(ak), fot. nadesłane

Kikół

Dbają o czytelnictwo

8 maja obchodziliśmy Dzień Bibliotekarza i Bibliotek. Tego dnia rozpoczyna się również Ogólnopolski Tydzień Bibliotek, który potrwa do 15 maja. Tegoroczna edycja opatrzona jest hasłem „Biblioteka – lubię tu być”.

Święto bibliotekarzy i tygodniowa akcja Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich ma na celu promocję czytelnictwa i bibliotek. Czytelnictwo odgrywa niezwykle istotną rolę w rozwoju intelektualnym i emocjonalnym dzieci, młodzieży oraz dorosłych, a książki są nie tylko źródłem wiedzy, ale także inspiracją, pozwalając oderwać się od codzienności i przenieść do niesamowitego świata wyobraźni. Biblioteki natomiast odgrywają nieocenioną rolę w kształtowaniu społeczeństwa opartego na wiedzy i kulturze, dzięki tym instytucjom książki docierają do szero-

kiego grona odbiorców inspirując i edukując kolejne pokolenia.

Nie można przy tej okazji zapomnieć o ważkiej roli bibliotekarza, edukatora i promotora, kuratora zasobów, przewodnika po świecie książek, dzięki któremu biblioteka staje się miejscem inspiracji, nauki i dobrych spotkań. Kikolska księżnica może poszczycić się bogatym księgozbiorem, co roku uzupełnianym wieloma pozycjami wydawniczymi – głównie nowościami oraz bestsellerami. W ciągu roku odnotowuje się ponad 5000 wypożyczeń, a czytelników ciągle przybywa. Przykładem na to jest Kubuś, czytelnik i uczestnik programu „Mała książka – wielki człowiek”, który z uśmiechem na twarzy opuszczał bibliotekę z workiem pełnym książeczek.

– 8 maja br. z okazji naszego święta odwiedziły nas maluszki z Klubu Dziecięcego „Poziomka” w Kikole. Najmłodsi mieli okazję obejrzeć książeczki i zobaczyć jak

wygląda nasza biblioteka. Również swą obecnością zaszczyliła nas grupa „Skrzaty” z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kikole oraz klasa 1b z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kikole. Wspólnie obchodziliśmy Ogólnopolski Dzień Bibliotekarza i Bibliotek. Na początku naszego spotkania dzieci odbyły podróż po naszej bibliotece, poznając jej zakątki. Uczniowie mieli okazję zobaczyć jaką podróż odbywa książka zanim trafi na regały naszej biblioteki oraz dowiedzieć się na czym polega praca bibliotekarza. W dalszej części spotkania mieli okazję obejrzeć zgromadzony księgozbiór naszej czytelnicy dla najmłodszych. Na zakończenie spotkania przystąpiliśmy do kolorowania. Dziękujemy za piękny podarunek, życzenia i wspólnie spędzony czas. Zachęcamy zatem wszystkich do czytania i zapraszamy do naszej biblioteki – podsumowuje kikolska księżnica.

(ak), fot. nadesłane

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

Druga połowa maja sprzyja introspekcji i refleksji nad Twoimi celami życiowymi. To czas, aby zastanowić się nad swoją ścieżką zawodową i osobistą. Unikaj podejmowania ważnych decyzji pod wpływem emocji. Skup się na planowaniu i przygotowaniach do przyszłych wyzwań.

WODNIK 20.01-18.02

W drugiej połowie maja Twoje relacje z przyjaciółmi i współpracownikami będą szczególnie ważne. To czas, aby zacieśnić więzi i wspólnie realizować cele. Uważaj jednak na osoby, które mogą próbować manipulować sytuacją — nie każda dobra mina do złej gry oznacza uczciwe intencje. Wenus w sprzyjającym aspekcie pomoże Ci odświeżyć kontakty towarzyskie, a także przyniesie nowe inspiracje do działań twórczych lub społecznych. Jeśli planujesz wprowadzić nową ideę w życie — nie zwlekaj. Twoja oryginalność będzie Twoją największą przewagą.

RYBY 19.02-20.03

Niech Cię nie zmyli spokojna atmosfera końcówki maja — pod powierzchnią dzieje się więcej, niż widać. Intuicja, Twoja największa siła, zacznie Ci podpowiadać, że pewne sprawy zawodowe wymagają korekty. Neptun w Twoim znaku sprawi, że z łatwością wczujesz się w nastroje innych, co pomoże w naprawieniu relacji zawodowych. Pod koniec miesiąca pojawi się okazja, którą warto rozważyć, nawet jeśli na pierwszy rzut oka wydaje się niepewna — zaufaj przeczuciu.

BARAN 21.03-20.04

W drugiej połowie maja Twoje ambicje zawodowe osiągną nowy poziom. Mars w koniunkcji z Jowiszem otworzy przed Tobą drzwi do lukratywnych kontraktów i partnerstw biznesowych. To doskonały moment na inwestycje, szczególnie w sektorze technologicznym. Jednak pamiętaj, aby unikać pochopnych decyzji finansowych, zwłaszcza w okresie jesiennym.

BYK 21.04-21.05

Druga połowa maja sprzyja stabilności finansowej. Saturn wspiera długoterminowe inwestycje, szczególnie w nieruchomości i surowce. To idealny czas na rozszerzenie działalności. Unikaj jednak ryzykownych pożyczek w czwartym kwartale.

BLIŻNIĘTA 22.05-20.06

Merkury wspiera wszelkie działania związane z komunikacją i mediami. To doskonały moment na rozwój e-commerce i marketingu cyfrowego. Sierpień przyniesie możliwość znaczącego kontraktu międzynarodowego. Unikaj podpisywania ważnych umów podczas retrogradacji Merkurego w październiku.

RAK 21.06-22.07

Rok 2025 sprzyja rodzinnym biznesom. Księżyc w sekstylu z Wenus zwiększa szanse na udane fuzje i przejęcia. Najlepszy okres na ekspansję przypada na wiosnę. Zachowaj ostrożność w kwestiach personalnych pod koniec roku.

LEW 23.07-22.08

Słońce w harmonijnym aspekcie z Marsem wzmacnia Twoją pozycję leaderską. To doskonały czas na rebranding i budowanie osobistej marki. Lipiec przyniesie możliwość lukratywnej współpracy zagranicznej. Unikaj konfliktów z partnerami biznesowymi w listopadzie.

PANNA 23.08-22.09

Merkury sprzyja analizom finansowym i optymalizacji procesów. Pierwsze półrocze to idealny moment na wdrożenie nowych systemów zarządzania. Wrzesień może przynieść nieoczekiwaną propozycję joint venture. Zachowaj czujność przy dokumentacji w grudniu.

WAGA 23.09-23.10

Planety opuszczają znak Byka, aby przenieść się do Bliźniąt, co sprzyja Twojej wrażliwości i intelektualnym poszukiwaniom. Przejsie Wenus do Bliźniąt (23.05) obudzi w Tobie głód intelektualnych doznań. Pełnia Księżyc w Strzelcu (23.05) popchnie Cię do odważnych decyzji. Harmonijne spotkanie Wenus i Plutona (25.05) może przynieść magnetyczną fascynację kimś charyzmatycznym.

SKORPION 24.10-21.11

W drugiej połowie maja skoncentruj się na stabilizacji finansowej. Pełnia Księżyc w Strzelcu (23.05) w Twoim drugim domu podkreśli kwestie zarobków i oszczędności. Unikaj impulsywnych decyzji finansowych. Pojawią się również możliwości rozwoju intelektualnego, takie jak ciekawe szkolenie.

STRZELEC 22.11-21.12

Pełnia Księżyc w Twoim znaku (23.05) przyniesie kulminację Twoich wysiłków. To czas, aby podjąć odważne decyzje i działać na rzecz swoich celów. W drugiej połowie maja Twoja energia będzie na wysokim poziomie, co pozwoli Ci zrealizować ambitne plany.

SUDOKU

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

W nowy czas z kard. Wyszyńskim

WYDARZENIE ▶ 28 kwietnia br. kilkuset członków i sympatyków Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” z woj. kujawsko-pomorskiego, Gdańska, Kalisza, Poznania, Gniezna, Zielonej Góry, skupiło Wyższe Seminarium Duchowne we Włocławku na uroczystości poświęconej patronowi organizacji, bł. kard. Stefanowi Wyszyńskiemu. Myślą przewodnią tego wydarzenia była „Miłość i sprawiedliwość społeczna”

grzynek na Jasną Górę w Częstochowie.

Organizatorzy, tj. dyr. Piotr Hoffmann (Toruń – Gdańsk) i prowadząca uroczystość Izabela Tyras z Częstochowy zaprosili do wysłuchania następujących wykładów: „Z odwagą podejmujemy dziedzictwo bł. Stefana Wyszyńskiego” omówione przez Sławomira Józefiaka, przewodniczącego Rady Nadzorczej Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Warszawie. Kamil Sulej, prezes zarządu „Civitas Christiana” w Warszawie pytał w temacie „Czy i komu potrzebna jest dziś Katolicka Nauka Społeczna?”.

Szczególną uwagę skupiła Anna Rastawicka, tzw. „Ósemka”, która od 1969 roku pracowała m.in. w sekretariacie prymasa Polski. Z wykształcenia polonistka, niezwykle ciekawie opowiadała o relacjach, często nieznanymi wydarzeniach z życia, działalności ks. Wyszyńskiego, internowanego przez trzy lata przez władze komunistyczne PRL. Pani Anna Rastawicka będąc pracownikiem Instytutu Prymasowskiego w Częstochowie, dokumentowała i nadal świadczy o niezłomnej postawie męża stanu dla Polski, Kościoła, jakim był i jest aktualny w przekazywanym nam dziedzic-

twie bł. Stefan Wyszyński. Ostatni głos należał do Dariusza Duszeńskiego, nauczyciela z Liceum Marii Konopnickiej we Włocławku, który zaproponował temat „Solidarność jako zasada życia społecznego”.

Uroczystości towarzyszył kiermasz książek Instytutu Wydawniczego PAX, wśród których były poszukiwane pozycje o Prymasie Tysiąclecia, też komiksy o historycznej tematyce dla dzieci.

– Jest powiedzenie, że dzwono to głos Boga, dla nas katolików parafrazując tę myśl, „dzwonem” jest nauka, postawa, dorobek społeczny, intelektualny ks. prymasa często kojarzony w kontekście z św. Janem Pawłem II. W działalności Oddziału Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rypinie można przywołać różne formy, które powstawały z inspiracji osoby ks. Stefana Wyszyńskiego jak: konferencje, spotkania z kapłanami, naukowcami z UMK, autorami książek (m. in. z Peterem Rainą), pielgrzymki do Rywałdu, pierwszego miejsca internowania prymasa, drogi krzyżowe Rypińskiego Bractwa Literackiego ułożone przez ks. Wyszyńskiego, nawiedzenie Sanktuarium Matki Bożej Bole-

snej w Oborach z koronowaną przez kardynała Cudowną Pietą i tablicą ufundowaną przez członków rypińskiego oddziału, gdzie kamień przyjął myśl „Wszystkie męki minęły, a w oborzańskim sanktuarium panuje Maryja”, wypowiedziane 49 lat temu przez ks. kard. Stefana Wyszyńskiego, peregrynację relikwii po kościołach miast z siedzibami „Civitas Christiana”, w tym dwóch rypińskich świątyniach, której towarzyszyła monumentalna wystawa, udział w corocznej Ogólnopolskiej Pielgrzymce do Czarnej Madonny w Częstochowie (23-24 maja br. z kolei 45) – mówi przewodnicząca rypińskiego oddziału Civitas Christiana Zenobia Rogowska.

W wielu inicjatywach i realizacjach rypiński oddział „Civitas Christiana” wspiera ks. prał. Tadeusz Zaborny, który będzie przewodniczył 28 maja br. mszy świętej w Dniu Pastoralnym organizowanych w polskich świątyniach w intencji kanonizacji bł. Stefana Wyszyńskiego, patrona Stowarzyszenia „Civitas Christiana”, na którą w imieniu członków i sympatyków zaprasza przewodnicząca Zenobia Rogowska.

(red)
fot. nadesłane

Gmina Rypin

Lekcja patriotyzmu w Zakroczu

Uroczyste obchodzenie świąt narodowych to doskonała okazja, aby młodsze pokolenia mogły lepiej zrozumieć wartość tradycji i poszanowania dla historii naszego kraju.

Z okazji 3 maja, święta upamiętniającego uchwalenie w 1791 roku pierwszej w Europie i drugiej na świecie ustawy zasadniczej, uczniowie klas V-VIII szkoły w Zakroczu przygotowali wyjątkowy montaż słowno-muzyczny, który niósł ze sobą głęboką wymowę patriotyczną. Apel rozpoczął się od od-

śpiewania hymnu państwowego, co wprowadziło wszystkich obecnych w uroczysty nastrój. Po zakończeniu hymnu, uczniowie przenieśli wszystkich w czasy, w których powstawała Konstytucja 3 Maja.

W inscenizacjach, które zostały starannie przygotowane, młodzi artyści w przystępny sposób przy-

bliżyli genezę tego ważnego wydarzenia oraz jego konsekwencje dla przyszłości Polski. Uczniowie odegrali scenki, które nie tylko tłumaczyły okoliczności uchwalenia konstytucji, ale także skłaniały do refleksji nad trudną, często krwawą historią naszego kraju. W trakcie apelu nie zabrakło także momen-

tów pełnych radości i dumy z wielkich osiągnięć narodu polskiego. W ten sposób uczniowie przypomnieli nam o chwilach wyniosłych i radosnych w dziejach Polski, które kształtowały tożsamość narodu i jego niezłomnego ducha.

Takie uroczystości mają ogromne znaczenie w kształtowaniu po-

czucia patriotyzmu i odpowiedzialności za naszą wspólną przyszłość. Dzięki zaangażowaniu uczniów, wszyscy mogliśmy przeżyć niezapomnianą lekcję historii, pełną emocji i refleksji nad wartością wolności oraz niezależności naszej ojczyzny.

(AdWo)
fot. nadesłane

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Nowości na rynku pracy

Rynek pracy w Polsce czekają wielkie zmiany, wkrótce wejdziemy w XXI wiek. Co mamy na myśli? 12 maja 2025 roku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono dwie ważne ustawy, których projekty powstały w Ministerstwie Pracy. To ustawa o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium RP oraz ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Nowe przepisy, które wejdą w życie 1 czerwca 2025 roku, to odpowiedź na realne potrzeby i oczekiwania zarówno poszukujących zatrudnienia, jak i pracodawców. Polek i Polaków oraz przebywających na terenie naszego kraju cudzoziemców. Ustawy stanowią realizację kamieni milowych zapisanych w Krajowym Planie Odbudowy. Zmiany, które wprowadzą, obejmą 340 powiatowych urzędów pracy, 16 wojewódzkich urzędów pracy, Państwową Inspekcję Pracy, Straż Graniczną, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, Ochotnicze Hufce Pracy – i nie tylko.

Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia

Konieczność rejestracji w urzędzie właściwym ze względu na adres zameldowania, a nie faktycznego zamieszkania, była sporym utrudnieniem dla poszukujących zatrudnienia. To się zmieni. Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia likwiduje też ograniczenia wiekowe w dostępie do różnych instrumentów rynku pracy, np. do cieszącego się zainteresowaniem bonu na zasiedlenie. Dodatkowo niezależnie od okresu uprawniającego do zasiłku dla bezrobotnych będzie on wypłacany w pełnej wysokości. Ustawa zakłada także wdrożenie nowego systemu teleinformatycznego, który umożliwi uzyskiwanie pomocy online oraz zapewnienie lepszego dostępu do dobrej jakości ofert pracy.

Co jeszcze się zmieni?

Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia zakłada też: wprowadzenie możliwości dofinansowania zatrudnienia emeryta; umożliwienie rejestracji w urzędach pracy rolnikom; objęcie priorytetową pomocą osób bezrobotnych z rodzin wielodzietnych oraz rodziców samotnie wychowujących dzieci; zwiększenie efektywności i dostępności Krajowego Funduszu Szkoleniowego; wprowadzenie pożyczki edukacyjnej w wysokości do 400 proc. przeciętnego wynagrodzenia. Warto zaznaczyć, że w pierwszej kolejności ustawa zabezpiecza polskich pracowników, by nie byli narażeni na nieuczciwą konkurencję czy utratę pracy. Chroni także cudzoziemców przed nadużyciami i naruszeniami prawa. Przedsiębiorcom mierzącym się z niedoborami pracowników zapewnia z kolei przejrzyste i przyjazne przepisy.

Przeciwko wyłudzeniom zezwoleń

Jednym z najważniejszych założeń ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium RP jest przeciwdziałanie wyłudzeniom zezwoleń na pracę w celu wjazdu na terytorium strefy Schengen. Służyć temu ma przede wszystkim wprowadzenie nowych funkcjonalności w systemach informatycznych, zwiększenie roli publicznych służb zatrudnienia w procesie wydawania zezwoleń, a także lepsze połączenie systemów informatycznych różnych instytucji.

Określą listę zawodów

To nie koniec. Ustawa daje starostom możliwość określenia listy zawodów i rodzajów pracy, w których zezwolenia na pracę cudzoziemcom zamierzającym podjąć zatrudnienie na terenie danego powiatu nie będą wydawane. Będzie to możliwe np. w sytuacji zwolnień grupowym lub likwidacji dużego zakładu pracy na terytorium danego powiatu. Nowy mechanizm zastąpi nieefektywną i uciążliwą dla pracodawców procedurę tzw. testu rynku pracy.

15 maja

1809 – Wojna polsko-austriacka: nieudany austriacki atak na Toruń.
1848 – Rewolucja lutowa: na wieść o wybuchu powstania wielkopolskiego w Paryżu odbyła się demonstracja na rzecz niepodległości Polski (tzw. dzień polski)

1951 – Z połączenia Golubia i Dobrzynia powstało miasto Golub-Dobrzyń.

16 maja

1975 – Premiera 1. odcinka serialu telewizyjnego Czterdziestolatek w reżyserii Jerzego Gruzy.

1940 – Kampania francuska: w czasie bitwy pod Stonne francuski czołg ciężki Char B1-bis dowodzony przez kapitana Pierre'a Billotte'a zaatakował frontalnie grupę czołgów niemieckich i zniszczył 13 z nich, sam zaś, pomimo otrzymania 140 trafień, wycofał się z walki niezniszczony.

1943 – Oddziały niemieckie zburzyły warszawską Wielką Synagogę. Z tym wydarzeniem wiąże się upadek powstania w getcie warszawskim.

17 maja

1781 – W Tucholi Jan Filip Voigt podpalił zabudowania przykościelne w celu dokonania kradzieży zgromadzonych tam kosztowności. W wyniku powstałego pożaru spłonęła większa część zabudowy miasta.

1861 – W Royal Institution w Londynie Thomas Sutton zaprezentował pierwsze w historii kolorowe zdjęcie swego autorstwa.

1920 – Wojna polsko-bolszewicka: Wódz Naczelny Józef Piłsudski wydał dyrektywę o utworzeniu Frontu Północnego.

18 maja

1755 - koronacja łaskami słynącej figury Matki Bożej Skępskiej.
1944 - Kampania włoska: 2. Korpus Polski pod dowództwem gen. Władysława Andersa zdobył Monte Cassino.

1974 – Ukończono budowę najwyższego na świecie (646,38 m) masztu radiowego w Konstantynowie koło Płocka.

19 maja

1939 – W Paryżu podpisano protokół o natychmiastowej pomocy francuskich sił zbrojnych w wypadku niemieckiej agresji na Polskę.

1942 – Kilka osób zostało rannych w zamachu bombowym na kasyno przy al. Szucha w Warszawie wymierzonym w osoby kolaborujące z Niemcami.

1962 – Podczas imprezy z okazji zbliżających się 45. urodzin prezydenta Johna F. Kennedy'ego odbywającej się w Madison Square Garden w Nowym Jorku, Marilyn Monroe wykonała dedykowany mu utwór Happy Birthday to You.

20 maja

1873 – Levi Strauss i Jacob Davis uzyskali amerykański patent na dżin-sy.

1901 – We Wrześni niemiecki nauczyciel wymierzył karę cielesną 14 polskim dzieciom za odmowę odpowiadania w języku niemieckim na lekcji religii, co doprowadziło do wybuchu strajku uczniowskiego.

1980 – Henryk Jaskuła wpłynął do portu w Gdyni, kończąc jako pierwszy Polak i trzeci żeglarz w historii samotny rejs dookoła świata bez wejścia do portu.

1983 – W czasopiśmie Science ukazał się artykuł donoszący o odkryciu wirusa HIV.

21 maja

1921 - Ukazało się pierwsze wydanie „Przeglądu Sportowego”.
1939 – Ernest Wilimowski ustanowił niepokonyty do dziś rekord polskiej ligi piłkarskiej 10 strzelonych goli w meczu Ruch Chorzów-Union Touring Łódź (12:1).

1945 – W nocy z 20 na 21 maja oddział AK dowodzony przez ppor. Edwarda Wasilewskiego ps. „Wichura” rozbił obóz NKWD w Rembertowie, uwalniając ok. 500 więźniów.

22 maja

1911 – We Lwowie powstały pierwsze 4 drużyny skautowe powołane m.in. przez Andrzeja Małkowskiego. Okres od września 1910 do maja 1911 uważa się za początek ruchu harcerskiego w Polsce.

1922 – Uważany za ojca współczesnej klimatyzacji Amerykanin Willis Carrier zaprezentował działanie nowego urządzenia chłodniczego ze sprężarką odśrodkową.

1974 – Utworzono największy na świecie Park Narodowy Grenlandii o powierzchni 972 000 km².

23 maja

1703 – III wojna północna: wojska szwedzkie rozpoczęły oblężenie Torunia.

1920 - Cierpiący na upojenie senne prezydent Francji Paul Deschanel wypadł w nocy w samej piżamie z jadącego pociągu, doznając niegroźnych obrażeń.

1984 – Sąd Wojskowy w Warszawie skazał zaocznie płk Ryszarda Kuklińskiego na karę śmierci.

24 maja

1609 – Król Zygmunt III Waza opuścił wraz z rodziną i dworem Wawel, przenosząc się na stałe do Warszawy.

1844 – Samuel Morse przesłał z Waszyngtonu do Baltimore pierwszą w historii wiadomość własnej konstrukcji telegrafem elektrycznym.

1953 – Podczas odbywających się w Warszawie X Mistrzostw Europy w Boksie stoczono walki finałowe. Polscy bokserzy zdobyli 5 złotych medali, trzykrotnie pokonując reprezentantów ZSRR.

25 maja

1455 – Wojna trzynastoletnia: zwycięstwo wojsk polskich nad pruskim pospolitym ruszeniem w bitwie pod Łławą.

1948 – W więzieniu na Rakowieckiej w Warszawie wykonano wyrok śmierci na rotmistrzu Witoldzie Pileckim.

1977 – Premiera pierwszego filmu science fiction z serii Gwiezdne wojny: Nowa nadzieja w reżyserii George'a Lucasa.

26 maja

1331 – W Chęcinach rozpoczął się ogólnopolski wiec zwołany przez króla Władysława Łokietka – początek polskiego parlamentaryzmu.

1828 – Na ulicy w Norymberdze znaleziono Kaspara Hausera - człowieka o nieustalonej tożsamości, który pojawił się w tajemniczych okolicznościach. Spekulowano o jego powiązaniach z wielkksiążącą dynastią badeńską. Postać ta, okrzyknięta „sierotą Europy”, wzbudza zainteresowanie do dziś.

27 maja

1462 – Podczas zjazdu w Głogowie król Polski Kazimierz IV Jagiellończyk i król Czech Jerzy z Podiebradów podpisali sojusz skierowany oficjalnie przeciw Imperium Osmańskiemu.

1829 – Po 5 latach pobytu na zesłaniu w Rosji Adam Mickiewicz wyłynął z Petersburga w półroczną podróż po Europie.

1929 – Koło Łowicza Eugeniusz Bodo doprowadził do wypadku swojego Chevroleta, którym podróżował wraz z kolegami z kabaretu „Morskie Oko”, w wyniku czego śmierć na miejscu poniósł aktor Witold Roland.

28 maja

1921 – Rozpoczęły się pierwsze Międzynarodowe Targi Poznańskie.
1942 – W lesie koło Magdalenki Niemcy dokonali egzekucji 223 więźniów z Pawiaka.

1975 - Sejm PRL uchwalił ustawę o dwustopniowym podziale administracyjnym. Zlikwidowano powiaty i utworzono 49 województw.

1998 – Wmurowano pierwszą mosiężną gwiazdę (dla Andrzeja Seweryna) na Alei Gwiazd w Łodzi.

Gulbiny – zachwycające bogactwem historii i krajobrazu

GMINA BRZUZE ▶ Wśród rozległych pól, na płaskiej wysoczyźnie morenowej, pomiędzy taflami Jeziora Długie i Jeziora Trąbińskiego, leży jedna z najpiękniej położonych wsi gminy Brzuze – Gulbiny. Ta malownicza miejscowość, usytuowana na jej północnych krańcach, urzeka nie tylko naturalnym pięknem, ale również fascynującą historią

Pierwsze wzmianki o Gulbinach pochodzą z 1452 roku i dotyczą sporu Andrzeja z Rembielina o granice z sąsiednią wsią i jeziorem. W 1510 r. wzmiankowana była parafia w Gulbinach oraz kościół, który został zniszczony podczas wojen ze Szwecją. Przez kolejne wieki miejscowość przechodziła w ręce wielu znamienitych rodów – od Balińskich i Sierakowskiego, przez Rokitnickiego, Nicborskiego i Orsettiego, aż po Ignacego Piwnickiego i jego potomków. W murach dworu gościł Fryderyk Chopin, który bywał w Gulbinach podczas wakacji w latach 1824-1825. Do historii przeszła również wizyta generała Władysława Andersa, który w 1939 roku uczestniczył w balu organizowanym w pałacu Brzeżickich – ówczesnych właścicieli majątku.

Miejscowość otoczona z trzech stron jeziorami wyróżnia się długą, naturalną granicą opartą na linii brzegowej, co czyni wieś wyjątkową w skali regionu. Jeziora pełnią istotną rolę nie tylko przyrodniczą, ale także

rekreacyjną. Ich bliskość sprzyja rozwojowi turystyki. Zarówno mieszkańcy jak i odwiedzający mogą korzystać z piaszczystej plaży oraz pomostu rekreacyjno-wędkarskiego. Wysokiej jakości gleby pozwalają na rozwój intensywnych upraw rolnych, które zajmują około 80% powierzchni wsi. Jednym z największych skarbów Gulbin jest zabytkowy park dworski, założony przez Alojzego Piwnickiego w pierwszej połowie XIX wieku na wysokim brzegu Jeziora Długie. Choć po wojnie dwór uległ zniszczeniu, park zachował

swój unikatowy układ, starodrzew i fragmenty historycznych dróg. W 2000 roku na wniosek wójta Jana Koprowskiego park został wpisany do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego. Jego symbolem jest dąb bezszypułkowy nazwany „Dębem Chopina” – pomnik przyrody upamiętniający pobyt kompozytora w tej miejscowości.

W XIX i XX wieku w Gulbinach działała cegielnia należąca do rodziny Piwnickich. Z miejscowej gliny produkowano m.in. cegły, które do dziś można odnaleźć w liczy-

nach budynkach mieszkalnych i gospodarczych. Ślady dawnej działalności cegielni – wyrobiska, fragmenty zabudowań oraz brukowane drogi – nadal są widoczne w terenie. W 2021 roku część tego obszaru została wykupiona przez gminę z myślą o jego dalszym zagospodarowaniu. Prowadzone są działania rewitalizacyjne, mające na celu udostępnienie tego terenu do celów edukacyjnych i rekreacyjnych. W krajobrazie wsi wyróżniają się również dwie historyczne kapliczki – obie odbudowane po zniszczeniach wojen-

nych. Szczególnego uroku jednej z nich dodają dwie wiekowe lipy. Wraz z budynkami z lat 1914-1925, zbudowanymi z cegły z miejscowej cegielni i wpisanymi do ewidencji zabytków, tworzą trwałe świadectwo przeszłości.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Gulbinach to instytucja z ponad stuletnią tradycją – według lokalnej pamięci powstała w 1924 roku z inicjatywy nauczyciela Józefa Krzywińskiego oraz ziemianina Ludwika Abczyńskiego. Remiza strażacka jest nie tylko siedzibą OSP, ale także wiejskim centrum aktywności społecznej. Działa tu aktywnie Koło Gospodyń Wiejskich wraz z przewodniczącą Małgorzatą Rynecką. Prezesem OSP jest Krzysztof Budziński, który pełni również funkcję radnego gminy. Społeczne i gospodarcze działania gminy wspiera także sołtys Janusz Ignatowski oraz członkowie rady sołeckiej. Obecnie, dzięki staraniom podjętym przez gminę Brzuze, trwa rozbudowa świetlicy.

(ak), fot. nadesłane

Region

Sukces uczniów z Wąpielska

Zuzia, Nadia i Igor, uczniowie Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Wąpielsku zwyciężyli w regionalnym konkursie historycznym „Ziemia dobrzyńska – moja mała ojczyzna”, który został przeprowadzony pod koniec kwietnia w Chrostkowie w powiecie lipnowskim.

Z okazji świetnego wyniku Zuzanny Śliwińskiej z VII klasy, Nadii Furmańskiej i Igora Krajew-

skiego z V klasy w poniedziałek 12 maja szkołę odwiedziła wójt Beata Gabryszewska, aby osobiście

pogratulować zwycięskiej drużynie oraz opiekunowi uczniów Zbigniewowi Żuchowskiemu ich

OGŁOSZENIE

wspólnego sukcesu.

– Podczas spotkania pani wójt wyraziła swoją dumę i wdzięczność za wspaniałe reprezentowanie naszej gminy. Młodzi historycy otrzymali dyplomy oraz drobne upominki jako wyraz uznania za ich wiedzę, zaangażowanie i pracę włożoną w przygotowania do

konkursu. Szczególne gratulacje należą się również panu Zbigniewowi Żuchowskiemu, którego pasja, zaangażowanie i profesjonalizm w kształceniu uczniów były kluczem do osiągnięcia tego sukcesu – podkreśla Milena Przybyła z Urzędu Gminy Wąpielsk.

(jd), fot. UG Wąpielsk

INFORMACJA

Stosownie do treści art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), Wójt Gminy Skrwilno informuje, że w dniu 08.05.2025 roku, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Skrwilnie przy ul. Rypińskiej 7 oraz na stronach internetowych urzędu: bip.skrwilno.pl i www.skrwilno.pl zamieszczony został na okres 21 dni, wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w użyczenie - dot. części zabudowanej nieruchomości o nr ewid. 711/13 położonej w obrębie Skrwilno (pomieszczenie biurowe).

Dodatkowe informacje w przedmiotowej sprawie można uzyskać pod numerem telefonu - 881 470 407.

Wójt
mgr inż. Dariusz Kolczyński

Z pomocą głodującym

XX WIEK ▶ Była to jedna z większych klęsk głodu w naszej ojczyźnie, zupełnie zapomniana przez historię, zmobilizowała do pomocy mieszkańców naszych okolic

W 1929 roku mieszkańcy powiatu lipnowskiego zbierali się na pomoc dla głodujących rodaków na Wileńszczyźnie. Była to jedna z większych tego typu akcji pomocowych w naszej historii. Przewodniczącym komitetu pomocowego w Lipnie był starosta Wacław Krzyżanowski. W ciągu kilku dni na Wileńszczyznę wysłano 500 zł od ewangelików. Pieniądże przekazał pastor Buse. Miejscowi ziemniaków, które następnie spieniężono.

Przyczyną klęski głodu był trwający przez trzy lata z rzędu nieurodzaj. Wileńszczyznę doświadczały bardzo intensywne opady i wczesne pojawianie się mrozów jesienią. W niektórych gminach w 1928 roku trzeba było trzykrotnie sadzić ziemniaki, ponieważ był one wypłukiwane z redlin. W 1929 roku śnieg przyszedł tak wcześnie, że uniemożliwił wykopki.

W powiecie Brasławskim w 1928 roku padało statystycz-

nie przez 8 z 10 dni w roku. Plony zbóż jarych wniosły od 10 do 30% normy. W powiecie Postawskim średnie zbiory wynosiły 6 cetnarów z hektara. W 1929 roku były to ledwie 2 cetnary. Ludzi nie było stać na zakup jedzenia w miastach, ponieważ najważniejsza z roślin uprawnych – len zgnił na polach. W odruchu desperacji gospodarze zdejmowali strzechy z domostw i stodół, byle tylko wykarmić zwierzęta.

Oficjalne dane mówiły o rzęsy 140 tysięcy osób głodujących. Było wśród nich 40 tys. dzieci. Głód zajął w oczy także mieszkańcom miasteczek w okolicach Wilna. Wzrosła liczba bezrobotnych. Do miast przybywali biedacy i głodujący z miast. W Wilnie upadło 15% sklepów!

W kraju ruszyła akcja pomocy dla Wileńszczyzny. Honorową przewodniczącą była małżonka prezydenta Mościckiego. Szybko pojawiły się zbiórki pieniężne oraz dary w naturze. Wspomniane na początku Lipno było tylko jednym

z wielu powiatów biorących udział w akcji. Najczęściej darowanymi plonami rolnymi były ziemniaki, ale obawiano się, że zwożenie ich z różnych części kraju doprowadzi do rozwleczenia choroby zwanej „rakiem ziemniaka”. Postanowiono więc, by ziemniaki sprzedawać, a na Wileńszczyznę przesyłać pieniądze.

Potrzebujący otrzymywali pomoc niemal wyłącznie w naturze. Pieniądże nie miały wartości, ponieważ ceny jedzenia był wywindowane i nierealne. W szkołach na Wileńszczyźnie dzieci karmiono zupą, kawą z mlekiem oraz chlebem razowym (bez masła). Chleb był osobnym tematem, ponieważ w tamtym czasie na Wileńszczyźnie wytwarzano go z mąki, grzybów i traw... Wszystko, aby oszukać głód, a jednocześnie zachować część smaku. Komitet pomocy głodującym zakończył działanie w 1931 roku. Klęska nieurodzaju ustała.

(pw)

XX wiek

Dramatyczny wypadek

Kierowca to zawód bardzo odpowiedzialny. Przekonał się o tym mężczyzna, który kierując bussem, spowodował wypadek. Działo się to pod Wąbrzeźnem w 1938 roku.

Pod koniec 20-lecia międzywojennego autobusy stanowiły już bardzo rozwinięty środek transportu. Mogły dojechać tam, gdzie nie ma linii kolejowej. Nie były tak szybkie i wygodne jak pociągi, ale i tak atrakcyjne dla podróżnych.

W poniedziałek 28 lutego 1938 roku po 7 rano z Wąbrzeźna na

trasę do Górzna wyruszył kolejny autobus. Jego kurs zakończył się na przydrożnym drzewie pod Grabowcem. Pojazd, który nie posiadał zabezpieczeń takich jak obecne busy, zupełnie roztrzaskał się, powodując, że sześć osób zostało rannych. Rany kilkorga były poważne.

Największy dramat przeżywał kierowca autobusu. Jak dowiadujemy się z Głosu Krajny (przedwojennego czasopisma) zsofer usiłował podciąć sobie żyły. Został jednak powstrzymany przez przybyłych na miejsce świadków zdarzenia.

(pw)

XX wiek

Złom na szkoły

W okresie po II wojnie światowej władze komunistyczne oprócz złych decyzji robiły także rzeczy, które dziś możemy uznać za dobre, pożyteczne i szlachetne. Nasi dziadkowie brali m.in. udział w lokalnej akcji pod nazwą „Zbieramy złom na budowę szkół”.

Niedługo po zakończeniu II wojny światowej, mimo sporej biedy nastąpił boom demograficzny. Wkrótce w kraju zaczęło brakować szkół. Gazeta Pomorska oraz Zbiornice Złomu zorganizowały więc akcję polegającą na zbiorze złomu. Złom zbierano przy istniejących szkołach. Nauczyciele prowadzili spis przyniesionych

przedmiotów. Rekordziści w ciągu kilku miesięcy zebrali po ok. tonie metalu.

Dzieci otrzymały liczne nagrody. Alfons Piskorski z Kurkocina w wąbrzeskim otrzymał płaszcz podgumowany, Henryk Piekarczyk z Książek skórzaną teczkę, a Tadeusz Maciejewski z Golubia książkę pt. „Profesor Unrat”.

Każde dziecko, które wzięło udział w konkursie, otrzymało także dyplom. Był on jednocześnie jednorazowym biletem wejściowym na dowolną imprezę artystyczną.

Trzeba przyznać, że pomysł na nagrody i sama idea akcji były ciekawe.

(pw)

XX wiek

Prawie jak połonina

W 1970 roku w *Expresie Poznańskim* znaleźliśmy zdjęcie wykonane na wzgórzach nieopodal zamku w Golubiu-Dobrzyniu, na których pasie się stado owiec.

Dzisiaj widok niespotykany poza terenami górskimi, ale dawniej owce były powszechne w naszych okolicach. We Wielgim odbywały się nawet aukcje najlepszych owiec ras zagranicznych. W przeszłości owce były źródłem wełny, mięsa i mleka, a ich skóra służyła

do produkcji wyrobów skórzanym. Dziś w Zakładzie Doświadczalnym w Kołudzie Wielkiej prowadzi się prace nad owcami rasy kołudzkiej. Być może kiedyś wrócą na zamkowe wzgórza, ciesząc oczy miejscowych i turystów.

(pw)

XX wiek

Wydrzeć pod pług

Wspomniana zbiórka na budowę szkół była chwalebna akcją w okresie PRL. Inna z akcji prowadzonych w latach 50. była mniej udana. Miała co prawda szczytny cel, ale niszczyła cenne przyrodnicze tereny. Mowa o osuszaniu obszaru bagien i torfowisk Zgniłka.

II Zjazd rządzącej Polską Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej przyjął postanowienie, by w całym kraju przywrócić do produkcji rolniczej wiele terenów bagiennych i podmokłych. 14 sierpnia 1954 roku 400 ludzi ruszyło do oczyszczania istniejącego już kanału Zgniłka. Do wyczyszczenia było 12 km kanału i osuszenie 350 hektarów.

W tym samym czasie rolnicy z Kowalewa rozpoczęli prace na Trynce, by osuszyć ok. 400 hektarów gruntów.

Do pracy skierowano 900 osób, w tym pracowników zakładów jak Zakłady Tworzyw Sztucznych z Wąbrzeźna. Każdy musiał zapewnić sobie własne narzędzia do pracy. Po latach wiemy, że obszary takie jak Zgniłka powinny pozostać nienaruszone, zwłaszcza w czasie nawracających susz. To także oaza dla wielu ras ptaków i odmian roślin. Od 1992 roku istnieje Obszar Chronionego Krajobrazu Torfowiskowo-Jeziorno-Leśny Zgniłka-Wieczno-Wronie.

(pw)

Wyścig w kosmos

XX/XXI WIEK ▶ Sławosz Uznański-Wiśniewski jako drugi Polak po Mirosławie Hermaszewskim poleci w kosmos 29 maja 2025 roku. Z tej okazji przybliżamy historię wyścigu w kosmos

Pierwszy człowiek w przestrzeni kosmicznej pojawił się 12 kwietnia 1961 roku. Był nim rosyjski pilot – kosmonauta – Jurij Gagarin. Także Rosjanie jako pierwsi wystrzelili sztucznego satelitę ziemi – Sputnika. Jurij Gagarin był jednym z dwudziestu pilotów, którzy w 1960 roku rozpoczęli przygotowania do lotów w kosmos. Treningi odbywały się w tajemnicy, a grupa kandydatów do pierwszego lotu w kosmos została potem zmniejszona do sześciu. W szkoleniu wyróżniali się Jurij Gagarin i Gierman Titow. 10 kwietnia 1961 Komisja Państwowa zdecydowała, że to właśnie Gagarin będzie pierwszym człowiekiem, który poleci na orbitę okołoziemską. O wyborze Gagarina przesądziło jego pochodzenie społeczne. Jego ojciec był niewykwalifikowanym robotnikiem, matka zaś pracownicą kołchozu.

Jurij Gagarin wystartował z ziemi o godzinie 6:07. Powrócił bezpiecznie po około dwóch godzinach. Był to pierwszy w dziejach ludzkości lot człowieka w przestrzeni kosmicznej. Ciekawostką jest jednak to jak należy ten lot sklasyfikować od strony formalnej, gdyż Gagarin nie doleciał swoim statkiem kosmicznym do ziemi. Katapultował się z niego, zgodnie z planem i osiągnął powierzchnię ziemi na spadochronie.

Jurij Gagarin miał być również pierwszym człowiekiem na księżycu. Jedno to amerykańskie wyprzedzili w tym temacie Rosjanie. Ponadto Gagarin zginął w wypadku w 1968 roku.

Amerykanie na księżycu

Amerykanie dołączyli do wyścigu w kosmos nieco później. Pragnęli osiągnąć spektakularny sukces i za cel powstali lądowanie na księżycu. Program Apollo został zainicjowany, zanim pierwszy amerykański astronauta został wystrzelony w przestrzeń kosmiczną. W lipcu 1960 roku NASA (Narodowa Agencja Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej) ogłosiła, że program mający na celu przelot astronautów wokół Księżyca będzie następstwem planowanego programu Mercury. Jednak słynna mowa prezydenta Kennedy'ego z 25 maja 1961 roku wytyczyła nowy, ambitniej-

Mirosław Hermaszewski był pierwszym Polakiem w przestrzeni kosmicznej

szy cel dla programu. Miało nim być lądowanie na księżycu. Amerykanie postawili sobie za cel, że wylądują tam do końca lat 60-tych XX wieku.

Program Apollo stanowił największe technologiczne osiągnięcie człowieka. W sumie sześć misji zakończyło się udanym lądowaniem na powierzchni księżycy, a trzy lotem wokół jego orbity bez lądowania, łącznie z fatalnym lotem Apollo 13.

Pierwszy człowiek wylądował na księżycu 20 lipca 1969 roku. Była to misja Apollo 11. W jej skład wchodziło trzech astronautów. Byli to Neil Armstrong (dowódca), Edwin Aldrin (pilot lądownika księżycowego) oraz Michael Collins (pilot modułu załogowego). Statek kosmiczny składał się z trzech części: stożkowaty moduł załogowy, w którym załoga spożywała posiłki i spała w drodze na księżyc i z powrotem; moduł serwisowy dostarczający wodę, elektryczność, moc manewrową oraz zasilanie do silniczków odrzutowych w locie powrotnym z orbity księżycowej; a także moduł księżycowy dwuczęściowy, samowystarczalny pojazd kosmiczny, posiadający własne silniki rakietowe, umożliwiające wystartowanie z powierzchni księżycy. Na orbitę księżycy Apollo 11 został wyniesiony przez raketę Saturn V.

Co ciekawe program Apollo rozpoczął się od poważnej tra-

gedii. Pożar w module dowodzenia Apollo 1 spowodował śmierć trzech astronautów.

W ciągu całego programu 12 ludzi chodziło po powierzchni księżycy. Ostatnie trzy misje wprowadziły kolejne udoskonolenie, jakim był pojazd kosmiczny nazywany „Lunar Rover”. Astronauci uzyskali możliwość bezpośredniej eksploracji powierzchni Księżyca na większą niż dotychczas skalę. Podczas ostatniej misji Apollo astronauta spędzili 22 godziny na spacerach po powierzchni Księżyca, a w sumie spędzili tam pełne trzy dni.

Do historii przeszła jeszcze misja Apollo 13. Była to trzecia misja z planowanym lądowaniem ludzi na powierzchni księżycy. Niestety eksplozja zbiornika z tlenem w module serwisowym nie tylko uniemożliwiła lądowanie, ale także spowodowała rozpoczęcie walki o życie załogi.

Po eksplozji zbiornika z ciekłym tlenem załoga opuściła moduł dowodzenia i przeprowadziła się do modułu księżycowego z zamiarem powrotu do niego na kilka godzin przed lądowaniem. Przed opuszczeniem modułu dowodzenia zostały wyłączone wszystkie urządzenia elektryczne, aby zachować energię elektryczną niezbędną podczas wchodzenia w atmosferę i podczas wodowania. Moduł księżycowy był przeznaczony do dłuższego przebywania niż kilka godzin, ale zaprojek-

Sławosz Uznański-Wiśniewski poleci w kosmos 29 maja 2025 roku

towany był dla dwóch astronautów. Pomimo trudności spowodowanych niedoborem energii elektrycznej i wynikających z tego licznych konsekwencji, pomimo ciasnoty, pomimo kłopotów związanych z usuwaniem dwutlenku węgla i braku wody pitnej, 17 kwietnia załoga szczęśliwie powróciła na ziemię. Ostatni raz ludzie na księżycu przebywali w grudniu 1972 roku. Była to misja Apollo 17.

Nasi w kosmosie

Latem 1976 r. podczas spotkania przedstawicieli utworzonego przez ZSRR międzynarodowego Programu Interkosmos ogłoszono, że w latach 1978-1985 odbędą się loty w kosmos z udziałem przedstawicieli państw bloku socjalistycznego. Ustalono, że w pierwszym tego typu locie wezmą udział przedstawiciele Czechosłowacji oraz Polski.

Mirosław Hermaszewski został wyłoniony w drodze selekcji z grona kilkuset polskich pilotów, wraz z Zenonem Jankowskim, jako kandydat do lotu kosmicznego. Ostatecznie wybrany (Jankowski został zmiennikiem) 4 grudnia 1976 roku odleciał do Gwiezdnego Miasteczka pod Moskwą, gdzie przygotowywał się do lotu kosmicznego.

Od godziny 17:27 27 czerwca do godziny 16:31 5 lipca 1978 r. wraz z Piotrem Klimukiem odbył lot na statku kosmicznym Sojuz 30. 28 czerwca 1978 o godzinie 19:08 przeprowa-

dzono cumowanie z zespołem orbitalnym „Salut 6” – Sojuz 29. Po wykonaniu programu badawczego 5 lipca w stepach Kazachstanu odbyło się lądowanie. W czasie 8-dniowej misji dokonano 126 okrążeń Ziemi i zostało ustanowionych kilka rekordów Polski zatwierdzonych przez FAI; m.in.: wysokość – 363 km, prędkość lotu – 28 tys. km/h, czas trwania lotu – 190 godzin 3 minuty 4 sekundy, przebyty dystans – 5 273 257 km i inne.

Kolejnym Polakiem, który znajdzie się w przestrzeni kosmicznej, będzie Sławosz Uznański – Wiśniewski. Wziął on udział w rekrutacji do Europejskiego Korpusu Astronautów, rozpoczętej przez Europejską Agencję Kosmiczną (ESA) w marcu 2021 roku. Spośród 22,5 tys. osób, w tym 549 z Polski, ESA wybrała 17 astronautów, w tym 11 rezerwistów, którzy w razie potrzeby mogą być powołani do korpusu podstawowego. Uznański znalazł się w tej drugiej grupie.

28 czerwca 2023 roku działające przy premierze Centrum GovTech poinformowało, że Uznański jako drugi Polak w historii poleci w kosmos. 1 września 2023 roku dołączył do Europejskiego Korpusu Astronautów jako astronauta projektowy, wtedy też rozpoczęło się jego szkolenie w Europejskim Centrum Astronautów. 5 sierpnia 2024 roku ESA oficjalnie ogłosiła, że Uznański weźmie udział w misji Ax-4 na Międzynarodową Stację Kosmiczną jako specjalista misji. Przeprowadzi on 13 eksperymentów i badań zaprojektowanych przez polskich inżynierów i naukowców w ramach ogłoszonej 2 grudnia 2024 roku polskiej misji technologiczno-naukowej Ignis. Będą dotyczyć m. in. działania zaawansowanych jednostek AI w warunkach niskiej grawitacji, wpływu długotrwałego pobytu w kosmosie na zdrowie psychiczne człowieka czy też wykorzystania mikrogłonów w przyszłych misjach kosmicznych i medycynie kosmicznej.

Sławosz Uznański-Wiśniewski poleci w kosmos 29 maja 2025 roku.

Opr. (Szyw)
Fot. Internet
/domena publiczna

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Antykwariat

Inne

Kupię stare pocztówki, zdjęcia- całe albumy, książki do 1945 roku. Zegarki nakręcane, monety. Militaria, bagnety oraz inne starocie z likwidacji mieszkań. Dojazd-Gotówka !!!
Tel. 602-719-124

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuze 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych dwutygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

Rypin, dnia 15 maja 2025 r.

RRW.6721.2.2022

OGŁOSZENIE

Wójta Gminy Rypin

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Marianki

w dniach od 26 maja 2025 r. do 26 czerwca 2025 r. w siedzibie Urzędu Gminy w Rypinie, pok. nr 3, od poniedziałku do piątku w godz. od 8⁰⁰ do 15⁰⁰.

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023 poz. 1688), art. 39 oraz art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oraz uchwały nr XIX/150/20 z dnia 24 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Marianki, **zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.**

Projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu) jest dostępny również w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy: <http://www.bip.rypin.pl/> w zakładce „Aktualności i ogłoszenia.”

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu **12 czerwca 2025 r. o godz. 16⁰⁰** w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Rypinie, 87-50 Rypin, ul. Lipnowska 4.

Zgodnie z art. 8c oraz art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w brzmieniu mającym zastosowanie w powyższej sprawie), każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi można wносить na piśmie do Wójty Gminy Rypin z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy firmy oraz adresu zamieszkania/siedziby, w nieprzekraczalnym terminie do **dnia 11 lipca 2025 r.**

Uwagi można wносить na piśmie do Wójty Gminy Rypin, na adres Urzędu Gminy w Rypinie, 87-500 Rypin, ul. Lipnowska 4 lub w formie elektronicznej poprzez ePUAP lub za pomocą poczty elektronicznej na adres email: sekretariat@rypin.pl, w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 11 lipca 2025 r.**

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Rypin.

Uwagi złożone po upływie wskazanego wyżej terminu, pozostaną bez rozpatrzenia.

Wójt Gminy Rypin
dr inż. Janusz Tyburski

KLAUZULA INFORMACYJNA

Wójt Gminy Rypin informuje, iż administratorem Pana/Pani danych osobowych będzie Wójt Gminy Rypin z siedzibą w Urzędzie Gminy w Rypinie, 87-500 Rypin, ul. Lipnowska 4, e-mail: sekretariat@rypin.pl, tel. 54 280 97 00. Dane będą przetwarzane w celu sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dane będą przechowywane przez 25 lat od roku następnego po zakończeniu sprawy, a następnie zostaną przekazane do Archiwum Państwowego, gdzie będą przechowywane wiecznie. Wójt ustanowił inspektora ochrony danych rozpatrującego ew. skargi - tel. 61 424 40 33, e-mail: iod@lesny.com.pl i wskazuje stronę BIP: <http://www.bip.rypin.pl/>, gdzie udostępnia dodatkowe, szczegółowe informacje o uregulowaniach RODO.

Potrójne świętowanie

GINA WĄPIELSK W gminie Wąpielsk obchody 234. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, uczczenie Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski oraz oddanie hołdu strażakom z okazji Dnia Świętego Floriana odbyło się w sobotę 3 maja

Uroczystości rozpoczęła msza święta w intencji ojczyzny odprawiona przez ks. Jakka Dudkiewicza w kościele św. Katarzyny w Radzikach Dużych. Kapłan w swojej homilii podkreślił znaczenie wspólnoty, wartości patriotycznych oraz odpowiedzialności za dobro wspólne. Z kolei wójt Beata Gabryszewska w swoim przemówieniu zaznaczyła, że 3 maja to nie tylko rocznica uchwalenia pierwszej w Europie i drugiej na świecie konstytucji, ale też dzień, w którym wierzący oddają cześć Maryi Pannie Królowej Polski, ich opiekunce i patronce, powierzając jej rodziny, swoją wspólnotę i ojczyznę. Mówczyni odniosła się również do Dnia Świętego Floriana – patrona strażaków kierując do druhów słowa uznania i wdzięczności za ich poświęcenie, gotowość do działania

i niezawodną obecność w chwilach zagrożenia.

Po mszy uczestnicy uroczystości przemaszerowali, prowadzenie przez poczty sztandarowe, pod pomnik Jana Pawła II honorowego obywatela gminy Wąpielsk, gdzie miała miejsce dalsza część obchodów. Przedstawiciele władz samorządowych, delegacje szkół i jednostek ochotniczych straży pożarnych złożyli kwiaty, oddając hołd twórcom Konstytucji i wszystkim, którzy przez wieki walczyli o wolność i suwerenność Polski.

– Dzięki wspólnemu świętowaniu budujemy silną lokalną wspólnotę, opartą na takich wartościach jak patriotyzm, szacunek i pamięć historyczna – podkreślają samorządowcy z gminy Wąpielsk.

(jd), UG Wąpielsk

DWUTYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3700 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

INFORMACJA

Liga Kobiet Polskich Kujawsko – Pomorski Oddział Wojewódzki w Bydgoszczy informuje, iż otrzymała **dofinansowanie ze środków PFRON na zadanie - Sport, kultura, rekreacja i turystyka**. Pozyskane środki zostaną przekazane dla Warsztatu Terapii Zajęciowej „Nadzieja” w Rypinie z przeznaczeniem na organizację **„Turnieju Unihokeja Osób Niepełnosprawnych”**, który odbędzie się dnia **28 maja 2025 roku w Rypinie**. W rozgrywkach udział wezmą zawodnicy z 5-ciu Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz Zespołu Szkół nr 5 w Rypinie.

767 tysięcy osób złożyło wniosek o rentę wdowią

REGION/KRAJ ▶ Do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynęło już ponad 767 tysięcy wniosków o tzw. rentę wdowią. W województwie kujawsko-pomorskim złożyło je 45 tysięcy osób. Pierwsze decyzje oraz wypłaty renty wdowiej ruszą 1 lipca 2025 roku. Aby otrzymać świadczenie już od tego miesiąca, wniosek musi trafić do ZUS-u najpóźniej do 31 lipca 2025 roku

Od 1 stycznia 2025 roku można składać wnioski o tzw. rentę wdowią, która umożliwia otrzymywanie jednocześnie dwóch świadczeń: renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz własnej emerytury lub renty. – Należy jednak pamiętać, że oba świadczenia będą wypłacane w odpowiednich proporcjach, a nie w pełnej wysokości. Aby otrzymać przysługujące zwiększenie, niezbędne jest złożenie wniosku na formularzu ERWD i spełnienie określonych warunków – przypomina Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Pierwsze decyzje i wypłaty renty wdowiej rozpoczną się 1

lipca 2025 roku. Osoby, które chcą otrzymać świadczenie już od tego miesiąca, muszą złożyć wniosek najpóźniej do 31 lipca 2025 roku. – ZUS zachęca, by nie odkładać tego na ostatnią chwilę. Wcześniej złożony wniosek to pewność, że nie przepadnie żadna wypłata. Wnioski złożone po 31 lipca będą skutkowały prawem do świadczenia od miesiąca, w którym spełnione zostały wszystkie warunki, jednak nie wcześniej niż od miesiąca złożenia formularza – dodaje rzeczniczka.

Wniosek ERWD można dostarczyć osobiście do placówki ZUS-u, wysłać za pośrednictwem poczty lub przekazać online poprzez platformę PUE/eZUS.

Dla kogo renta wdowia?

Osoby, które chcą otrzymać tzw. rentę wdowią, muszą spełnić określone warunki. Najważniejszym z nich jest prawo do dwóch świadczeń emerytalno-rentowych – w tym do renty rodzinnej po zmarłym małżonku. Jeśli wdowa lub wdowiec do tej pory nie miał przyznanej renty rodzinnej lub własnej emerytury czy renty, ale spełnia wymagane warunki, powinien jak najszybciej złożyć odpowiedni wniosek. W tym samym czasie należy dostarczyć do ZUS-u także formularz ERWD, czyli wniosek o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną. Ważne jest, aby oba formularze – prawidłowo wypełnione – dotarły do ZUS-u przed końcem lipca. W takim przypadku prawo do świadczenia będzie przysługiwało od lipca.

Wiek i wspólność małżeńska mają znaczenie

Kolejnym istotnym kryterium jest wiek. Kobieta musi mieć ukończone 60 lat, a mężczyzna – 65. Osoba ubiegająca się o to świadczenie musi też: pozostawać we wspólności małżeńskiej aż do śmierci współmałżonka; nie pozostawać obecnie w związku małżeńskim; nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż po ukończeniu 55 lat (kobieta) lub 60 lat (mężczyzna). Nie ma znaczenia, kiedy

zmarł współmałżonek – ważny jest wiek osoby ubiegającej się o świadczenie w momencie jego śmierci. Kobieta nie mogła zostać wdową przed ukończeniem 55 lat, a mężczyzna – przed ukończeniem 60 lat.

Renta wdowia przysługuje wyłącznie po ostatnim zmarłym współmałżonku. Prawo do świadczenia wygasa dzień przed zawarciem nowego związku małżeńskiego.

Oprócz spełnienia powyższych warunków, ważna jest także wysokość pobieranych świadczeń. Renta rodzinna lub własne świadczenie nie mogą być wyższe niż trzykrotność najniższej emerytury. Od 1 marca 2025 roku to 5636,73 zł brutto.

Wysokość renty wdowiej

– Wysokość renty wdowiej w początkowym etapie wyniesie 15% własnego świadczenia oraz całą rentę rodzinną, która dla jednej osoby stanowi 85% świadczenia, jakie przysługiwałoby zmarłemu, lub 15% ustalonej dla wdowy lub wdowca renty rodzinnej oraz 100% wypracowanego świadczenia. Wybór opcji będzie zależał od decyzji wnioskodawcy lub od możliwości dokonania wyboru przez instytucję emerytalno-rentową, która na prośbę seniora podejmie najkorzystniejsze rozstrzygnięcie. Aby Zakład mógł

zadecydować w imieniu wnioskodawcy, w formularzu ERWD w punkcie dotyczącym wysokości świadczenia należy zaznaczyć preferencję wyższego świadczenia – dodaje Krystyna Michałek.

Od 1 stycznia 2027 roku drugie świadczenie, (czyli albo renta rodzinna, albo własna emerytura czy renta) będzie wypłacane w wysokości 25%.

Należy jednak pamiętać, że łączna suma obu świadczeń nie może jednak przekroczyć trzykrotności najniższej emerytury, co obecnie wynosi 5636,73 zł brutto. W sytuacji, gdy suma świadczeń w zbiegu przekroczy tę kwotę, świadczenie zostanie pomniejszone o wartość przekroczenia. Warto podkreślić, że jeśli dotychczas pobierane świadczenie już przekracza kwotę 5636,73 zł brutto, prawo do renty wdowiej nie przysługuje.

Dodatkowe usługi dla klientów – ankieta i kalkulator

W przypadku wątpliwości dotyczących spełnienia wszystkich warunków niezbędnych do uzyskania „renty wdowiej”, można skorzystać ze specjalnej ankiety, która znajduje się na stronie internetowej ZUS-u. Po jej wypełnieniu można też obliczyć przy pomocy udostępnionego kalkulatora szacunkową wysokość „renty wdowiej”.

(red), fot. ZUS

Region/Kraj

Dorabiasz do świadczenia? Poinformuj o zarobkach

Osoby dorabiające do świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego muszą do 31 maja 2025 roku dostarczyć do ZUS-u zaświadczenia o osiągniętych przychodach za okres od 1 marca 2024 roku do 28 lutego 2025 roku. Na podstawie tych informacji ZUS zweryfikuje, czy świadczenie było wypłacane w odpowiedniej wysokości.

– Osoby pracujące, które jednocześnie pobierają świadczenie lub zasiłek przedemerytalny, powinny mieć na uwadze, że przekroczenie ustalonych limitów zarobków może wiązać się z określonymi konsekwencjami. Jeśli przychody przekroczą 25% lub 70% przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego roku, ZUS może zmniejszyć lub wstrzymać wypłatę świadczenia – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w wo-

jewództwie kujawsko-pomorskim.

Aby ZUS mógł rozliczyć przychody za dany rok rozliczeniowy, osoby dorabiające do świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego mają czas do 31 maja, aby poinformować ZUS o swoich zarobkach za okres od 1 marca 2024 r. do 28 lutego 2025 r. Rozliczeniu podlegają również przychody z pracy za granicą oraz z tytułu bycia członkiem rady nadzorczej.

Zatrudnieni świadczeniobiorcy mają obowiązek dostarczyć zaświadczenia z zakładu pracy, najlepiej z podziałem na miesiące. Natomiast osoby prowadzące działalność gospodarczą składają oświadczenie dotyczące podstawy, od której odpłacają składki.

ZUS wybierze najlepszą opcję dla klienta

ZUS rozliczy przychody w sposób najkorzystniejszy dla klienta – za każdy miesiąc osobno lub

z łącznego przychodu z całego okresu rozliczeniowego. Zakład sprawdzi, czy świadczenie od marca 2024 r. do lutego 2025 r. było wypłacane w prawidłowej wysokości, czy powinno zostać zmniejszone lub zawieszone. W niektórych przypadkach osoby mogą liczyć na wyrównanie.

Limity przychodów a wypłata świadczeń

Aby świadczenie lub zasiłek przedemerytalny nie zostały zmniejszone ani zawieszone, rocz-

ny przychód w okresie od marca 2024 do lutego 2025 nie może przekroczyć 21 466,80 zł brutto. Jeśli przychód przekracza tę kwotę, ale nie będzie wyższy niż 60 106,80 zł brutto, ZUS pomniejszy wypłatę. W takim przypadku gwarantowana kwota świadczenia wynosi 897,35 zł. Natomiast w sytuacji, gdy roczny przychód przekroczy 60 106,80 zł brutto, ZUS zawiesi wypłatę świadczenia.

(red)

Emerytura i renta po śmierci

– jak je zatrzymać?

REGION/KRAJ ▶ Po śmierci osoby pobierającej emeryturę lub rentę ZUS wstrzymuje wypłatę świadczeń, ponieważ prawo do nich wygasa. Jeśli jednak emerytura lub renta została wypłacona po śmierci, ale w miesiącu, w którym ta śmierć miała miejsce, nie zawsze jest konieczne zwracanie tych środków do ZUS-u. W niektórych sytuacjach rodzina może zatrzymać ostatnią wypłatę, o ile zmarły miał do niej prawo

– Nie w każdym przypadku zachodzi konieczność zwracania emerytury lub renty po zmarłym do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Świadczenie, które listonosz dostarczył przed śmiercią emeryta lub rencisty, można zatrzymać, jeśli zmarły miał do niego prawo – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Przykład:

Pani Anna zmarła 15 marca, a listonosz przyniósł jej emery-

turę 10 marca, kiedy jeszcze żyła. W takiej sytuacji rodzina ma prawo zatrzymać tę emeryturę, ponieważ świadczenie zostało wypłacone za życia pani Anny. Natomiast jeśli listonosz przyniósł pieniądze po śmierci – nie wolno ich przyjmować, ponieważ ZUS upomni się o te środki i będzie domagał się zwrotu wypłaconej kwoty.

Emerytura wpływała na konto bankowe – kiedy trzeba ją oddać?

Świadczenie za miesiąc, w którym nastąpiła śmierć, przysługuje zawsze, nawet jeśli osoba zmarła pierwszego dnia miesiąca. Jednak świadczenia za kolejne miesiące już nie przysługują i należy je zwrócić. Należy je zwrócić nawet w sytuacji, gdy pieniądze wpłynęły wcześniej, ponieważ termin wypłaty świadczenia przypadał na weekend lub inny dzień ustawowo wolny od pracy.

Przykład 1:

Pan Jan zmarł 2 kwietnia. Jego emerytura była przekazywana na konto 6. dnia każdego miesiąca. 4 kwietnia wpłynęła emerytura za kwiecień. Ponieważ śmierć nastąpiła w tym samym miesiącu, co zgon, ZUS uzna, że emerytura za kwiecień mu się należała, więc nie trzeba jej zwracać.

Przykład 2:

Pani Maria miała ustalony termin wypłaty emerytury na pierwszy dzień każdego miesiąca. Zmarła 25 kwietnia, a jej emerytura za maj została przelana na konto 30 kwietnia, ponieważ 1 maja przypadał na dzień wolny od pracy. Mimo tego, że środki wpłynęły w kwietniu, dotyczyły wypłaty za maj, a pani Maria już wówczas nie żyła. W tej sytuacji rodzina musi zwrócić nienależne pieniądze.

Rodzina może złożyć wniosek o wypłatę niezrealizowanego świadczenia

Niezrealizowane świadczenie to emerytura lub renta, która przysługiwała zmarłemu, lecz nie została wypłacona przed jego śmiercią. Jeśli zmarłemu przysługiwało świadczenie za miesiąc, w którym nastąpił zgon – niezależnie od tego, czy śmierć miała

miejsce na początku, czy w połowie miesiąca – rodzina ma prawo się o nie ubiegać. Aby je otrzymać, trzeba w ciągu 12 miesięcy od śmierci świadczeniobiorcy złożyć do ZUS-u specjalny formularz ENS – wniosek o wypłatę niezrealizowanych świadczeń po osobie uprawnionej do świadczeń emerytalno-rentowych.

Przykład 1:

Pan Tadeusz zmarł 10 kwietnia, a ZUS nie zdążył jeszcze wypłacić emerytury za ten miesiąc. Członkowie rodziny mogą złożyć wniosek o wypłatę tego świadczenia.

Przykład 2:

Pani Krystyna złożyła wniosek o emeryturę, ale zmarła, zanim ZUS wydał decyzję. W takiej sytuacji rodzina może również złożyć wniosek o niezrealizowane świadczenie.

Kto może dostać niezrealizowane świadczenie?

W pierwszej kolejności prawo do niezrealizowanego świadczenia przysługuje mężowi, żonie oraz dzieciom zmarłego, o ile prowadzili z nim wspólne gospodarstwo domowe. W drugiej kolejności mogą ubiegać się o nie małżonkowie oraz dzieci, z którymi zmarły nie prowadził gospodarstwa domowego. W przypadku braku małżonka oraz dzieci, prawo do środków przysługuje tym, z którymi zmarła osoba prowadziła wspólne gospodarstwo. W dalszej kolejności o niezrealizowane świadczenie mogą ubiegać się inni członkowie rodziny, którzy są uprawnieni do renty rodzinnej, lub osoby, na których utrzymaniu pozostawała osoba zmarła.

Jakie dokumenty trzeba przygotować?

- odpis aktu zgonu,
- odpis aktu małżeństwa – jeśli wniosek składa współmałżonek,
- odpis aktu urodzenia – jeśli wniosek składa dziecko,
- dokumenty potwierdzające prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego lub utrzymywanie zmarłego.

(red)
fot. ZUS

OBWIESZCZENIE STAROSTY RYPIŃSKIEGO o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 572)

z a w i a d a m i a m

że w dniu **9 maja 2025 roku** na wniosek **Wójta Gminy Brzuze** z 28 stycznia 2025 roku (wpływ 04.02.2025r.) została wydana decyzja Starosty Rypińskiego nr 3/2025/ZRID o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pt.: „**Rozbudowa drogi gminnej nr 120213C Borzymin - Żałe w zakresie budowy drogi dla pieszych w miejscowości Żałe**” obręb ewidencyjny 0018, jednostka ewidencyjna 041202_2 Brzuze gmina

Jednocześnie informuję, że z treścią w/w decyzji strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38 w pokoju nr 107 w godzinach pracy urzędu.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej BIP Starostwa Powiatowego w Rypinie, na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Brzuze, na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Rypinie i urzędu Gminy oraz w prasie lokalnej.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 572) zawiadomienie stron uważa się dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia t.j. ukazania się obwieszczenia o wydanie w/w decyzji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy za pośrednictwem Starosty Rypińskiego w terminie 14 dni od zawiadomienia stron o jej wydaniu.

Telefon: (54)280-39-18

Z up. STAROSTY
inż. Ewa Smykowska
Kierownik Wydziału Budownictwa

Lech dostał tęgę lanie

PIŁKA NOŻNA ▶ Niestety kolejny słaby mecz w IV lidze kujawsko-pomorskiej rozegrali piłkarze Lecha Rypin, przegrywając w Tłuchowie 0:5. Nasz zespół do końca sezonu będzie musiał walczyć o utrzymanie

Sezon 2024/25 będzie do jak najszybszego zapomnienia w Rypinie i to pod warunkiem, że nie dojdzie do katastrofy. Ta niestety po kolejnych dwóch porażkach jest nadal możliwa, choć absolutnie nikt sobie takiego scenariusza nie wyobraża. Lech z 29 punktami zajmuje obecnie 14. miejsce w tabeli, ale 15. Kujawiak Kowal ma tyle samo punktów, a 16. Pomorzanie Serock tylko 3 punkty mniej. Wiadomo, że 16. miejsce będzie spadkowe, praktycznie pewne degradacji są już Tarpan Mrocza i Polonia Bydgoszcz z miejsc 18. i 17. Zespół trzeci od końca także spadnie do okręgówki, a załżeźnie od wyników w wyższych ligach nawet i pozycja 16. może nie dać utrzymania.

Do końca jest sześć kolejek, a terminarz rypinianie mają trudny. Jedynym łatwiejszym meczem wydaje się starcie

z Mroczą, poza tym są spotkania m.in. z Chemikiem Bydgoszcz czy mocnymi na wiosnę ekipami z Kowala i Dobrzynia nad Wisłą.

Kluczowy może być mecz w Kowalu.

A w Tłuchowie w minioną sobotę Lech bronił się dzielnie

przez około 20 minut, stawiając we własnym polu karnym niemal przysłowiowy autobus. I choć wyglądało to nieźle, gospodarze

przebili ten mur po dwudziestu kilku minutach, a gdy padł jeden gol, worek z ich bramkami się rozwiązał. Do przerwy przegrywaliśmy 0:4, a w drugiej połowie rywale strzelili jeszcze gola z połowy boiska i wygrali 5:0. Akurat tutaj błąd popełnił bramkarz Lecha Ambrochowicz, który jednak w przekroju całego meczu był najlepszym z rypinian. I to świadczy o słabości Lecha.

O tym wyniku Lech musi zapomnieć i skupić się na ostatnich meczach, by uniknąć katastrofy. 17 maja w Rypinie mecz z Chemikiem. A zanim do niego dojdzie, już we wtorek 13 maja (po zamknięciu wydania CRY) mecz półfinału Pucharu Polski na szczeblu wojewódzkim z Zawiszą Bydgoszcz. Może sensacja w starciu z trzecioligowcem?

Tekst i fot. (ak)

WIĘCEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Piłka nożna

Szkółka zaprasza do Ostrowitego

Samorząd gminy Brzuze wkłada wiele wysiłku dla zapewnienia mieszkańcom dostępu do infrastruktury sportowej i treningów pod opieką profesjonalnych szkoleniowców. Każdy, mały czy duży, zainteresowany poprawą tężyzny fizycznej coś dla siebie znajdzie.

Od środy 14 maja dzieci i młodzież w wieku od 5 do 15 lat można zapisać do szkoły piłkarskiej w Ostrowitem. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu pod kierunkiem wykwalifikowanych trenerów na boisku przy Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki. Nabór prowadzony jest w sposób ciągły. Zapisów do szkoły można dokonywać u prowadzących szkolenie w trakcie zajęć.

Harmonogram treningów:
środy i piątki w godz. 16.00-17.00 – dzieci w wieku 5-10.

Środy i piątki w godz. 17.00-18.00 – młodzież w wieku 10-15 lat. Przedsięwzięcie realizuje Gminny Klub Sportowy Pojezierze Brzuze. Na zadanie pozyskano środki z Rządowego Programu „Mój klub – edycja 2025”. Wsparcia udzielił również samorząd gminy Brzuze.

Tekst i fot. (jd)

